

Syrijoj Karas Sustabdytas

Londonas — Anglijos valdžia įsakė Prancūzijos karo jėgoms pasitraukti iš savo stovyklas ir Syrijos-Lebanono partizanams susilaikyti nuo kėlimo riaušių. Ši Anglijos žygį parėmė ir Jung. Valstybės.

Prancūzijos dabartinės valdžios galva, gen. de Gaulle kaltina ir Angliją dėl susikirtimų Syrijoj. Gen. de Gaulle pareiškė, kad jis nedarys jokių pasitarimų ar derybų su Anglijos valdžia dėl Syrijos-Lebanono.

Lebanono premieras Abdel Hamid Karamah ir Syrijos seimo pirmininkas Saadullah el Gabry bendrame pareiškime sako, kad prancūzai vartojo lend-lease ginklus įvykusiuose susikirtimuose Syrijoj. Tame pareiškime sako, kad tankai ir kanuolės, kurias prancūzai pavartojo prieš arabus, buvo Amerikos išdirbystės. Tačiau gen. de Gaulle pareiškė spaudos konferencijoje, kuri įvyko Paryžiuje, kad prancūzai nevartojo jokių lend-lease ginklų.

Deklaracijoje sako, kad abi šalys — Syrija ir Lebanon — kovos iki visi tų dviejų šalių namai bus sunaikinti ir kiekvienas čiagimis žmogus bus užmuštas, kad išlaikyti mūsų nepriklausomybę. Toliau sako: "Mes nepasirašysime jokios sutarties su Prancūzija".

Užregistravo 2,657 Karo Kriminalistus

Londonas — Suvienytų Tautų Karo Kriminalistų Komisijos pirmininkas paskelbė, kad iki šiol jau yra užregistruota 2,657 karo kriminalistai.

Karo kriminalistus teis specialiai sudarytas teismas.

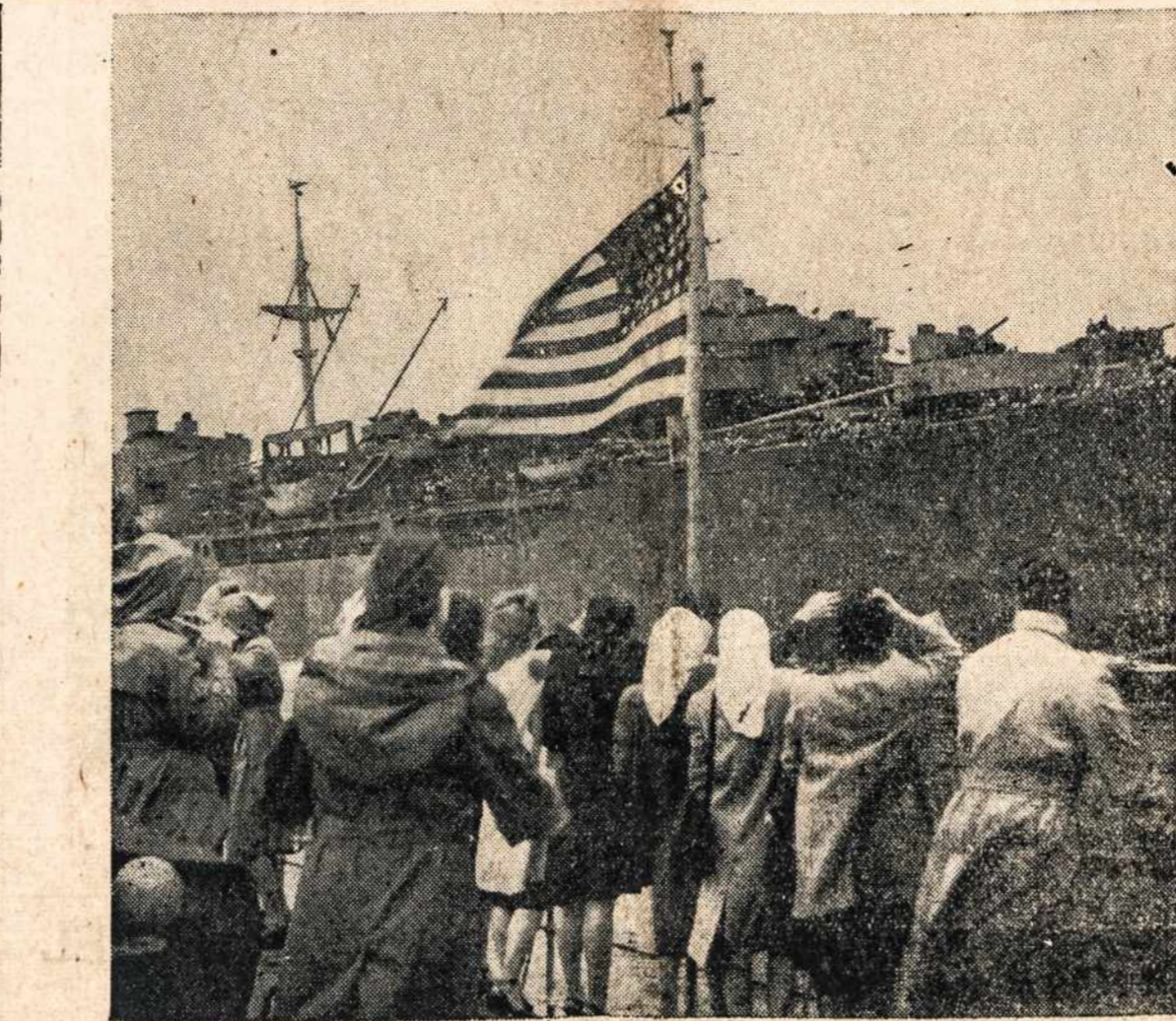
Sekamos Kainos Naujų Firmų Cigarečių

Washingtonas — Kainų Reguliavimo Įstaiga pareiškė, kad pasirodymas naujų firmų cigarečių aukštesnėmis kainomis, negu taip vadinamų standartinių firmų, yra atidžiai sekamas, ir jei kainų pakilimas pasirodys nepateisinamas, bus imtasi atitinkamų žygių. (OWI)

Sustabdo Mėsos Eksportą Europon

Washington, D. C. — Jung. Valstybių valdžia nutarė sustabdyti mėsos eksportą birželio, liepos ir rugpiūčio mėnesiais.

Pagal lend-lease užsienin išvežti buvo numatyta 325 milijonai svarų mėsos, o iš tų sovietų Rusija turėjo gauti 300 milijonų svarų. Taigi Rusija daugiausia nukentės. Sovietų Ru-

Pirmas Amerikos laivas sugrįžtas iš Europos po laimėtos Pergalės su kariais, kurie dalyvavo Europoje mūšiuose nuo pat V-Dienos. Galima įsivaizduoti koks širdžių pakilimas ir džiūgavimas sugrįžus į savo tėvynę.

Sovietų Delegacija Kelia Nepriimtinius Reikalavimus

San Francisco, Cal., birž. 4 — Suvienytų Tautų konferencijos penkios didžiosios valstybės — Jung. Valstybės, Britanija, Prancūzija, Kinija ir Rusija negali susitarti, nes Rusijos delegacija užsispyrusiai reikalauja, kad visuose tarptautiniuose klausimuose bile viena iš didžiųjų penkių gali vetuoti, t. y. balsuoti prieš ir tas klausimas atpuola, nežiūrint, kad dėl tokio balsavimo kiltų karas.

Penkių didžiųjų valstybių atstovai turėjo keturius susirinkimus laike 48 valandų ir jokiū būdu negalėjo susitarti dėl sovietų Rusijos delegacijos užsikirtimo. Mažosios tautos baisiai pasipiktino tokiu Rusijos delegacijos užsispyrimu.

Amerikiečiai Atkirto Rytinį Pusiasalio Pakraštį Okinawoj

Guam, birž. 4 — Jung. Valstybių septintoji pėkštinių divizija žaibo greitumu prasimušė pro priešo liniją Okinawoj ir pasivare dvi mylias pirmyn.

Šis amerikiečių staigus puolimas perbloškė japonus. Amerikiečiai atkirto Chinen Pusiasalį, rytiniame Okinawa pakraštį, ir smarkiai varosi pirmyn, kad atkirstą dalį paimti savo kontrolėn. Kaip tas bus atsiektas, tai amerikiečiai turės geriausiai uostą Okinawoj.

10,000 Kareivių Grįžo Iš Europos

New York — Sekmadienį, birželio 3 d. sugrįžo

daugiau kaip 10,000 karių sugrįžo iš Europos. Sugrįžusiųjų tarpe yra kareivių, kurie turi 85 punktus ir daugiau kaip 42 metų amžiaus, išlaisvintų karo kaliniių, sužeistų kareivių ir 1,453 karininkai.

J. E. ARKIVYSKUPŲ LAIŠKAS KLEBONAMS,

Skaitytinas Sekmadienį, Birželio 10

Gerbiamas ir brangus Tėve: —

Vadovaujant Arkivyskupijos švento Vardo Draugijų Sąjungai, didinga šventoji Valanda vyrams bus laikoma Fenway Parke, Sekmadienį, birželio 10-tą dieną. Nereikalauju čia pakartoti, kaip karštai aš trokštu, kad visi, kurie tik gali, Arkivyskupijos vyrai tose pamaldose dalyvautų.

Aš prašau, kad visi Arkivyskupijos vyrai, drauge su manim ir visa dvasiškija melstųsi už didžiausią pasaulio šių dienų reikalą — teisingą taiką. Tą intenciją nurodė mūsų šv. Tėvas Pijus XII, savo pontifikato obalsiu — "teisingumo darbas bus taika". (Isaias 32:17).

Po pastarųjų šešerių metų baisenybių, didžiausias visos žmonijos troškimas yra tikroji taika. Dabar, kuomet jau laimingai išsigijome pergalę Europoje ir tikimės, kad mūsų karionė Pacifike eina prie galo, mūsų mintys krypsta prie tokio ateities sutvarkymo, kurs iš šaknų išrautų būsimųjų karų priežastis. Mes žinome, kad laimėję karą, galime pralaimėti taiką, jei paneigsime Dievo teisybę. Svarstant pasaulio sutvarkymą, vadams būtinai reikia atsižvelgti į Dievo vadovybę ir Jo malonę, jei norime turėti pastoviai ramią ateitį. Gi toji Dievo palaima nužengs per karštas maldas, kurias mes Jam aukosime tų iškilmingų pamaldų metu.

Tiems, kurie dalyvaus skiriamoj vyrams šventojoj Valandoj birž. 10 d., yra teikiami šitie ypatingi atlydai: daliniai 10 metų atlydai — visiems dalyviams; gi pilnuosius atlydus išgys tie, kurie atliks Išpažinties, Sakramentą, priims šv. Komuniją ir pasimels šv. Tėvo intencija, to Sekmadienio ryte.

Tebūnie tasai birž. 10-tos dienos Sekmadienis visados minėtinas skaitlingumu atsilankusiųjų ir uolumu maldų už išmintingai sutvarkytą ir teisingą taiką, kuriai išprašyti bus įsteigta ta šventoji Vyrų Valanda.

Teikdamas jums visokeriopos palaimas, lieku

Jūsų ištikimas Kristuje,
RICHARD J. CUSHING,
Bostono Arkivyskupas.

Ištremtieji Lietuvos Veikėjai Ešą Gyvi Vokietijoje

Vokietijoje Yra 300,000 Lietuvių

Šiomis dienomis gauta labai daug žinių iš Šveicarijos ir Vokietijos, kad Vokietijoje yra apie 300,000 lietuvių, — darbininkų, ūkininkų, profesionalų ir būvusių Lietuvos valdžios aukštųjų pareigūnų.

"Draugas" ir "Naujienos" rašo, kad gavę laiškų, kuriuose paduoda, jog tremtinių iš Lietuvos tarpe yra šie įžymūs asmenys:

Arkivyskupas Metropolitaz Juozapas Skvireckas; Trvs broliai profesoriai Biržiškai; prof. Krėvė Micevičius;

Adv. Rapolas Skipitis, DULR pirmininkas;

Dr. Petras Karvelis, buvęs Lietuvos finansų ministras;

Gen. Stasys Raštikis, buvęs vyriausias karo vadas;

Gen. Nagevičius, Lietuvos Karo Muziejaus steigėjas ir direktorius;

Gen. Pundzevičius ir generolas Rėklaitis;

Kun. Mykolas Krupavičius, buvęs Lietuvos žemės ūkio ministras, krikščionių demokratų partijos organizatorius ir jos lyderis; Antanas Kalvaitis, bu-

vęs Lietuvos konsulas Chicagoje;

Prof. Juozas Ambrozevičius, kuris 1941 metų vasarą buvo sudaręs Lietuvos vyriausybę, bet naciai ją likvidavo ir ji buvo priversta eiti į požemius ir slapta kovoti prieš okupantus;

Prof. A. Starkus (kun. dr. J. Starkaus brolis).

Kun. Mykolas Krupavičius dabartiniu metu yra Regensburgo vienuolyne. Dr. Antanas Garmus, buvęs Kauno burmistras ir, Rusijos bolševikams okupavus Lietuvą 1940 m., jis buvo "išrinktas" į taip vadinamą "liaudies seimą", bet kai pamatė, kad okupantai užgniauzia Lietuvos nepriklausomybę, tai jis griežtai užprotestavo. Vokietijai pradėjus karą su Rusija, pastarosios raudonoji armija buvo priversta trauktis iš Lietuvos. Dr. A. Garmus pasiliko Lietuvoje. Antrą kartą artėjant raudonajai armijai prie Lietuvos, buvo žinių, kad jis išplaukęs iš Lietuvos į Švediją ir žuvg Baltijos jūroje. Dabar paaiškėjo, kad jis yra gyvas Vokietijoje.

K. Bielinis dabar esąs Coburge, Vokietijoje; Dr. Petras Klimas yra gyvas ir jaučias, nežiūrint to, kad jis pergyvenęs nacių kankinimus, gerai. Prof. Jurgutis, adv. Rapolas Skipitis, prof. Juozas Ambrozevičius, buvęs naujos Lietuvos valdžios, kai iš Kauno ir kitų miestų buvo ištrenti bolševikai, prisidėjus karui Vokietijos su Rusija, premieras ir daugelis kitų esą gyvi.

Sakoma, kad Aleksandras Stulginskis, buvęs Lietuvos prezidentas, taip pat buvęs nacių stovykloj. (Apie A. Stulginską buvo žinių, kad jis buvo bolševikų areštuotas ir išvežtas į Sibirą.)

Lietuviai buvo laikomi Wuerzburge, Gotha, Dresdene, Bamberge, Frankfurte, Viennoje, Tuebingene ir kituose miestuose. Miestuose. Sakoma, kad labai daug lietuvių žuvo, kai Alijantai bombardavo Vokietijos centrus.

Toliau paduodama, kad be arkivyskupo Skvirecko Vokietijoje esą kiti du vyskupai. Vyskupas Reinys buvęs Vilniuje su kun. Čibiru, kuomet raudonieji bombardavė miestą. Bet apie vyskupą Reinį tikresnių žinių nesą. Laiško autorius sako, kad Vokietijoje susitiko prof. Zilinską, Dr. Petro Vileišio uošvį.

Pragyvenimas yra didžiausia problema Vokietijoje. Lietuviai daugumoj yra išbadėję ir visiškai išvargę. Visi tremtiniai yra susirūpinę ne tik savo likimu, bet ir visos Lietuvos.

IVAIRIOS ŽINIOS

IŠ BRAZILIJOS PADANGĖS

★ Sao Paulo lietuvių Organizacijų telegrama, pasišūta š. m. balandžio mėn. 14 d. Jo Ekscelencijai Brazilijos Prezidentui, prašo brazilų, kad San Francisco konferencijoje ir kitur užsistotų Lietuvos teises ir nepriklausomybę. Tekstą, vertime iš portugalų kalbos, paduodame žemiau:

Jo Ekscelencijai Respublikos Prezidentui Doktorui Getulio Vargas

Turint galvoj, kad Lietuva per eilę šimtmečių buvo nepriklausoma valstybė ir nekarta išgelbėjo Europą nuo grėsiančio jai pavojaus, kaip tai: sulaukė totorių antplūdį Europon bei sūriusko kryžiuočių galybę; tačiau, bėgant laikui, tai yra pa-raigoj XVIII šimtmečio agresingų kaimynų buvo pavergta. Bet po Pirmojo Pasaulinio karo atsisteigė, kaip nepriklausoma, viso pasaulio valstybių pripažinta, demokratinė respublika, kuri per dvidešimt su viršum metų savo nepriklausomo gyvenimo parodė, kad pilnai su-geba savarankiškai valdytis ir tvarkyti savo ūkio reikalus. Ta-čiau, šiame pasauliniame kare Lietuvai jau du kartu teko sve-timų armijų okupacija ir šian-dien ji yra iš naujo okupuota rusų. Bet Lietuvos žmonės, kaip vokiečių, taip ir rusų okupaci-jai griežtai priešinosi, stengda-mies visai nusikratyti svetimo jungo, pasitikėdami didžiųjų demokratijų prižadais paverg-toms tautoms, išreikštais Atlan-to Čarteryje ir Bendroje Jung-tinių Tautų Deklaracijoje Wa-shingtone. Todėl mes, žemiau pasirašiusieji, atstovaudami or-ganizuotą visuomenę, laikome visiškai neteisėtomis ir nepa-teisinamomis tiek dabartinių okupantų rusų, tiek pirmesnių jų okupantų vokiečių, preten-zijas į Lietuvos teritoriją at-bent kurią tos teritorijos dalį, nes šitos jų pretenzijos prieš-tarauja tarptautinėms, jų pačių, laisva valia pasirašytoms su-tartims ir aiškiems lietuvių tautos norams.

Remdamies išdėstytam ir ži-nodami Jūsų Ekscelencijos pa-lankumą mūsų šaliai ir tautai, kurią teiktis parodyti nepri-pažįstant jokių mūsų tėvynės okupacijų, kreipiamės mes prie Jūsų Ekscelencijos su prašymu būsimoj konferencijoj San Francisco ir kitur, kur bus svarstomi pokariniai klausimai, užtarti Lietuvai, duodant jai progą atstatyti savo nepriklausomybę ir išrinkti savo valdžią, kaip kad Sąjungininkai prižadė-ję išlaisvintoms Europos tau-toms.

Reiškiant Jūsų Ekscelencijai, Ponas Prezidente, mūsų širdin-

gą padėką, pasirašau vardu:

- 1) Lietuvių Romos-Katalikų Švento Juozapo Bendruomenės,
- 2) Lietuvių Sąjungos Brazilijoje, ir
- 3) Lietuvių Jaunimo Draugi-jos "Vytis".

Kun. P. Ragažinskas.

★ Lietuvos Padėtis. Vie-tos brazilų laikraštis: Le-gionario savo š. m. balan-džio mėn. 15 d. laidoj idėjo straipsnelį, užvardinta: — "Lietuvos Ateitis", kuria-me rašo:

"Lietuva laike šio karo jau kenčia trečią okupaci-ją. 1940 metais ji buvo o-kuupuota Sovietų Rusijos. Vėliau, prasidėjus 1941 metais vokiečių - rusų karui, ji tapo okupuota vo-kiečių, o 1944 metais antra kart Sovietų Rusijos.

"1940 metais Lietuva bu-vo įjungta į Sovietinių Respublikų Sąjungą prieš tautos norą, nes tautai ne-buvo leista laisvai išsi-reikšti. Ši okupacija Są-jungininkų nebuvo pripa-žinta.

"Be to, šių metų kovo mėn. 4 d. Jungtinių Ameri-kos Valstybių Užsienių Reikalų Ministerija (De-partment of State) oficia-liai paskelbė, kad Šiaurės Amerika, Baltijos Valsty-bių užėmimą rusais, nepripažįsta.

"Tačiau, ateinančios iš Tėvynės, iš patikimų šal-tinių, žinios labai liudnos. Rusai ir toliau tęsia perse-kiojimą ir naikinimą, lietuvių: vyskupai ir kuni-gai, kaip prie vokiečių, taip dabar ir prie rusų su-iminėjami. Kaišadorių vyskupus T. Matulionis kankinasi kur tai koncen-tracijos stovykloje. Už-drausta, griežtai, dėstyti tikybos pamokas mokyk-lose. Vieton kalbamų pa-mokų, įvestos komunisti-nio auklėjimo pamokos; net bažnyčiose uždrausta dėstyti katekizmą vai-kams. Seminarijos taipgi tapo visos uždarytos. Inte-ligentija išvežama į gilumą Rusijos, koncentraci-jos stovyklas, sunkiems darbams. Septyni šimtai tūkstančių lietuvių priversti buvo aplieisti Lietuvai, tarpe jų ir Kauno arkivys-kupas. Lietuva kentėjo ir dar vis kenčia baisių tero-rų nuo jos okupantų. Šio teroro tikslas — išnaikinti lietuvių tautą, kad ji nie-kuomet daugiau negalėtų paskelbti Lietuvą, kaip Laisva ir Nepriklausoma Valstybę".

Laiškas Iš Čiobiškio — Lietuvos

Šiomis dienomis p. Ja-nuškevičienė, gyv. Dor-chester, gavo laišką nuo savo giminaičio kun. L. Puzono iš Čiobiškio par., Kaišadorių apskr. Laiškas rašytas lapkričio 21 d., 1944 m.

Rašo:

Mes, ačiū Dievui, visi esame gyvi ir sveiki. Per karą nenu- kentėjome. Ir Kuršiuose dėdė Juozas ir Kaišadoryse dėdė Motiejus gyvena laimingai. Mirė jūsų sesuo Ona prieš du mė-tu. Dėdės Juozo duktė Juzytė ištėkėjo. Mano sesuo Antosė (vyriausia) taip pat jau ištėkė-jusi. Brolis Vincas tarnauja ka-riuomenėje. Jonas baigia studi-jas universitete. Bus inžinierius architektas. Kitas brolis Jup-zapas yra mokytoju. Brolis Pi-jus ir sesuo Ona lanko gimna-ziją. Namie prie tėvų yra sesu-tė Monika ir brolis Stasiukas. Tėvas turi arklį ir, nežinau, vie-ną ar dvi karves. Turi avių ir kiaulių. Žemės dirba apie 18 ha: savo ir dėdės Bernasiaus. Jis Amerikoje mirė, o jo vaikai prieš karą išvažiavo į Argenti-ną. Visi norime, kad greičiau baigtųsi karas. Tada lauksime jūsų apsilankant pas mus.

Aš klebonauju Čiobiškio pa-rapijoje. Pas mane gyvena sesuo Ona ir brolis Juozas. Sesuo mo-kosi, o brolis yra pradžios mo-kyklos mokytoju. Dabar prie šios valdžios įsteigė pas mus progimnaziją. Sesuo yra trečio-je klasėje.

Pas mus yra vaikų prieglau-da. Joje dirba seserys vienuolės Benediktinės. Man tenka būti jų kapelionu.

Gamta Čiobiškyje labai graži. Teka dvi upės ir daug gražių šilų.

Bažnyčia mūrinė. Panaši šiek tiek į Vilniaus katedrą.

Po karo nebuvau dar nei Kau-ne, nei Vilniuje. Žmonės sako, kad per karą Vilnius daugiau nukentėjo. Vokiečiai susprogdino daug namų ir išsivežė, kiek suspėjo, fabrikų įrengimus. Taip pat ir Kaune.

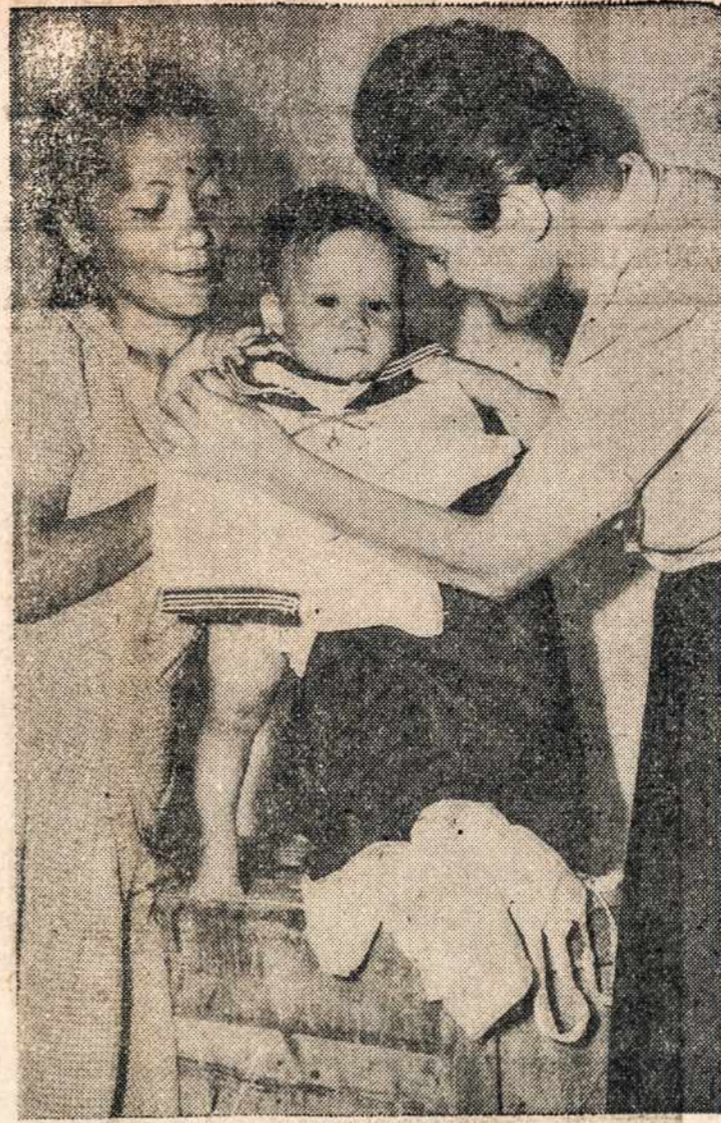
Aušros Vartai stebuklingai li-ko sveiki. Prie pat jų bombos sugriovė namus, o jie išliko. Motina švenčiausia šviečia dar iš Aušros Vartų ir mes galime prie jos melstis.

Neseniai pas mane buvo ma-ma. Ji važiavo į Ukmergę aplankyti kariuomenėje esančio mano brolio Vinco. Grįžtant na-mo paskolinai į namus savo ar-klį, nes jų ūkyje vieno per ma-žla, o aš galėsiu sau pasiskolin-ti iš savo parapijiečių. Jie visi yra labai geri. Klebonus myli, gerbia, o kur reikia, padeda.

Šią vasarą birželio mėn. mūsų parapiją aplankė mūsų Vysku-pas. Žmonės iškilmingai sutiko. Buvo daug kunigų. Mūsų vys-kupu yra Teofilus Matulionis, kuris lankėsi Amerikoje. Tur būt pažįstate.

Rudenį spalį mėnesį mūsų parapijoje buvo 40 val. atlaidai. Pamokslus sakė vienuolis sale-zietis. Žmonių buvo pilna baž-nyčia.

Dabar pas mane gyvena ir kitas kunigas iš kaimyninės pa-rapijos. Jis man padeda atlaikyti žmonių užprašytas mišias. Žmo-nės labai daug užprašo ir vienas nesuskumbi atlaikyti. Taip kol kas, ačiū Dievui, gyvename gerai. Visi meldžiamės ir prašome Dievo, kad greičiau ir laimin-gai baigtųsi karas.

Raudonojo Kryžiaus darbininkė užvelka jū-reivio drabužius ant mažo pabėgėlio filipino.

J. A. V. NUSISTATYMAS DĖL LIETUVOS PABĖGĖLIŲ

New York (LAIC) — J. A. V. raštą dėl kaikiurių in-cidentų, neigiamai pavei-kusių Lietuvos pabėgėlius Europoje, kompetetingos įstaigos pranešė raštu:

"It is contrary to the policy of this Government to arrange for the involuntary repatriation of persons who have had to leave their countries of residence because of the danger to their lives and liberties on account of their race, religion or political beliefs. Your letters have been brought to the attention of competent officers... who will give them every proper consideration.

"United States Government policy provides that Lithuanian nationals will not be repatriated to the Soviet Union unless they affirmatively claim Soviet citizenship. Reports of viola-tions of this policy would natu-rally be subject to investiga-tion, but no specific reports of such violation have come to my attention".

Todėl, tenka manyti, kad geg. 24 d. susitarimas tarp Amerikos - Anglijos sąjun-gininkų ir Sovietų karinių vadovybių dėl repatriaci-jos nepalies Lietuvos pi-liečių: lietuviai pabėgėliai galės saugiai pasilikti Va-karų Europoje.

ŽINIOS IŠ LATVIJOS

Washington (LAIC) — Latvijos Pasiuntinybės biuletinis praneša, kad Latvijoje rusai tebevykdo deportacijas sunkiems darbams Rusijoje. Vaikai atskiriami nuo tėvų, kaip ir 1941 metais. Areštuojami Latvijos legionierių (kurie stojo į vokiečių vykdytas mobilizacijas) giminės. Valdžia moka po 5000 rublių už išdavimą buvusio policininko arba aizsargio (aitinka Lietu-vos Šaulių Sąjungos na-rius). 14,000 šeimų jau de-portuota. Rygoje suėmė 8,000 žmonių.

Žemės sklypų dovanoji-mo praktika pasikeitė: vieton 20 hektarų, dabar leidžiama valdyti tik ne-daugiau 15 ha. NKVD a-gentas Kadikis paskirtas Rygos Universiteto rektori-um. Filologijos fakulte-to dekanu paskirtas komu-nistas Upitis. Kadangi pa-starasis nėra baigęs nei gimnazijos, tai Latvijos U-niversiteto vardu jam su-teiktas garbės doktoratas.

Kovo 31 d. Rygos radio skelbė: "Latvių nacionalis-tų gaujos įsikūrė užsie-niuose... Jei jie pateks į So-vietų valdžios nagus, tai jie irgi bus ištremti Sibi-ran ir sunaikinti... Kol kas tik kriminaliniai elementai tremiami: buržujai, nacio-nalistai inteligentai, aiz-sargiai, buvę policininkai ir tt."

Šis grąšinimas parodo, kad LAIC paskelbti Sero-vo - Guzevičiaus patvarky-mai vykdomi ir dabar. Pravartu prisiminti, kad 1863 metais Muravjovas korikas mokėdavo tik po 5 rublius už ginkluoto su-kilėlio išdavimą, 3 rublius už neginkluotą sukilėlį — bet tuomet pinigai buvo brangesni... Anuomet vos keli išdavikai atsirado...

Protestantų kunigai Lat-vijoje kol kas neliečiami — jie gali laikyti pamaldas jei pajėgia sumokėti aukš-tus mokesčius. Kol kas jiems tiktai neduodama maistui gauti kortelių... Į-steigta bedievybei skeisti draugija su 321 skyriumi. Rygoje įsteigta 'pionierių' mokykla su 34 vaikais. Iš Rusijos importuojamos propagandinės filmos bedievybei skeisti, ir 69 ki-no-projektoriai.

Iš Švedijos pranešama, kad Madonos radio irgi grąsino išnaikinti "nacio-nalistus" ir kad Sovietų lėktuvai nuskandino daug laivelių su pabėgėliais.

Ickes Ragina Taupyti Kurą

Washingtonas — Harold L. Ickes, Kietojo Kuro ad-ministratorius, ragina vi-suomenę tuojau sustabdy-ti namų šildymą, kur tik tai įmanoma, ir imtis prie-monių išvengti šaltų butų

VIETINĖS ŽINIOS

Mirė Sesers Inkarnatos Tėvas

Pirmadienio rytą, telefonu pranešė Seselei skaudžią žinią. Jos mylimas tėvelis mirė auto-mobilio nelaimėje. Grigorius Karbauskas, du sūnus ir žentas važiuodami darban automobiliu, Philadelphiaje, Pa., sutiko mir-tiną nelaimę. Grigorius tapo už-muštas, sūnus ir žentas sužeisti. A. a. Grigorius buvo apie 60 me-tų amžiaus. Jis buvo brolis a. a. Mamerto Karbausko ir švoge-ris Dr. J. Landžiaus. Paliko žmoną Margaretą (Landžiūtę), tris sūnus ir dvi dukterį. Viena duktė yra Jėzaus Nukryžiuoto sesuo.

Reiškiame gilius užuojautas šeimoms ir meldžiamės už Gri-goriaus vėlę. Šeštadienį, rytą, 8 val., įvyks gedulingos pamaldos už jo vėlę, Sv. Petro par. bažny-čioje, kur jo duktė Sesuo Inkar-natos vargduoja ir moko para-pijos vaikučius muzikos.

Kviečiame visus parapijos vaikučius ateiti į šias pamaldas.

kitai žiemai atėjus. Pažy-mėdamas, kad šiuo metu daugelyje J. V. vietų ugnis dar tebekurenama, admi-nistratorius Ickes pareiškė: "Kiekvienas šiuo metu sunaudotas svaras anglių ar kokso ar galionas aly-vos sumažins tiek pat kuro kiekį ateinančiai žie-mai, kai nepaisant Vokie-tijos kritimo, mums kuro dar vis tebebrūksta".

Stalino Sūnus Nusižudė

Berne, Šveicarija — Šio-mis dienomis Italijos ad-mirolas Carlo de Angelis, kuris buvo nacių suimtas ir laikomas Oranienburgo koncentracijos stovykloje, pasakojo, kad toje pačioje stovykloje buvo ir Stalino vyresnysis sūnus Jokūbas. Jis ten būdamas elektros srove nusižudė.

Lenkijos Kvizlingas — Fašistas

Washington (LAIC) — Savaitraštis HUMAN EV-ENTS praneša, kad Ma-skvos sukurtos Lenkijos "vyriausybės" užsienių reikalų ministeriu paskir-tas Wincenty Rzymowski, buvęs Kurjer Poranny re-daktorius, fašistas ir Pi-lsudskio teroro prieš opozi-cijos elementus šalinin-kas. Rzymowski pakeltas į "ministerius" kelios die-nos prieš tai, kaip San Franciscoje Molot'o va-s smerkė fašistus.

Mirė Kazys Budreckis

Pirmadienio rytą, birželio 4, staiga mirė Kazys Budreckis, gyv. 63 Thomas Park, So. Bos-tone. Jis buvo vienas iš Strand Cafe, 374 W. Broadway, So. Boston, savininku. A. a. Kazys Budreckis dirbo savo įstaigoje sekmadienį ir iki pirmadienio, iš kur, uždaręs įstaigą, važiavo gatvekarui į namus. Sako, kad pereitą šeštadienį jis nesijautė gerai, bet sekmadienį jautėsi gerai, ir štai maždaug apie 7 v. pirmadienio rytą jau buvo mi-ręs.

Liko dideliame nuliudime žmona, p. Juozapina Budreckie-nė, posūnis ir seseris. Reiškia-me gilią užuojautą p. Budrec-kienei, posūniui ir velionio se-serim.

Laidojamas ketvirtadienį, bir-želio 7 d., 9 val. rytą iš Sv. Pe-tro lietuvių par. bažnyčios Nau-jos Kalvarijos kapuose.

KVIEČIA Į KOLEGIJĄ. Kun. E. J. Keating, S. J. raštu per klebonas kviečia katalikus vy-rus ir merginas eiti kolegijos kursų, vakarais. Vieta patogi: 126 Newbury St., Bostone. Čia vakarais tokius pat kolegijos mokslus gali pereiti ir diplom-s gauti vakarais, besimokydami, kaip kad pačioje Bostono Kole-gijoje, Chestnut Hill, Mass., dienomis. Verta visiems šia pro-ga pasinaudoti.

Lietuviai vyrai kviečiami su-eiti prie bažnyčios, sekmadienį, 1:30 val. p. p., ir Sv. Vardo draugijos vadovybėje, važiuoti į diecezijos vyrų šv. Valanda, Fenway Park. Kurie nori, gali važiuoti tiesiai parkan.

PAŽAISLIS IŠLIKO NESUGRIAUTAS

Pažaislio Vienuolyno zakristi-jonas, Jonas Pivoriūnas atrasė dukteriai, p. M. Valatkienei laišką, kuriame, be kitko rašo: "Ačiū Dievui ir stebuklingai Pa-žaislio Dievo Motinai, Pažaislis išliko nepajudintas ir granatų nepalietas, nors iš visų pusių žvimbė kulkos ir siautė gaisrai... Daug išblaškė šeimų ir daug li-ko be pastogės... Liepos 31 d., 6 val. ryte atėjo Sovietų raudonoji armija... Pavaišinom ir pa-tenkintus išleidom į Kauną. To-liau nežinom kaip bus. Ligos po biškį pradeda stauti..."

Laiškas rašytas rugpiučio 27, 1944, o adresatę pasiekė tik ge-gužės 17, 1945. Reiškia emė be-veik 9 mėnesius, kol iš Lietuvos pasiekė Amerika. Užlipyta du Rusijos pašto ženklai po 30 ka-peikų ir cenzūros peržiūrėtas.

Dabar labai lauksiu jūsų laišk-o. Rašau visų vardu. Kun. L. Puzonas.

Raportieris.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS PO GLOBA MOTINOS SVČ.

Pirmininkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.

Vice-Pirmininkė — B. Gallitienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass.

Prot. Rašt. — Ona Ivaškie, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.

Fin. Rašt. — B. Cunlėnė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway—1864-W.

Izdininkė — Ona Staniulitė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass.

Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 948 E. Broadway, S. Boston, Mass.

Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.

Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare. Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. 2 val. po pietų. Parapijos salė; Visais draugijos reikalais kreipkitės pa protokolų raštininkę.

SV JONO EV. BL. PASALPINES DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Juozas Švagzdys, 601 6th St., So. Boston, Mass.

Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.

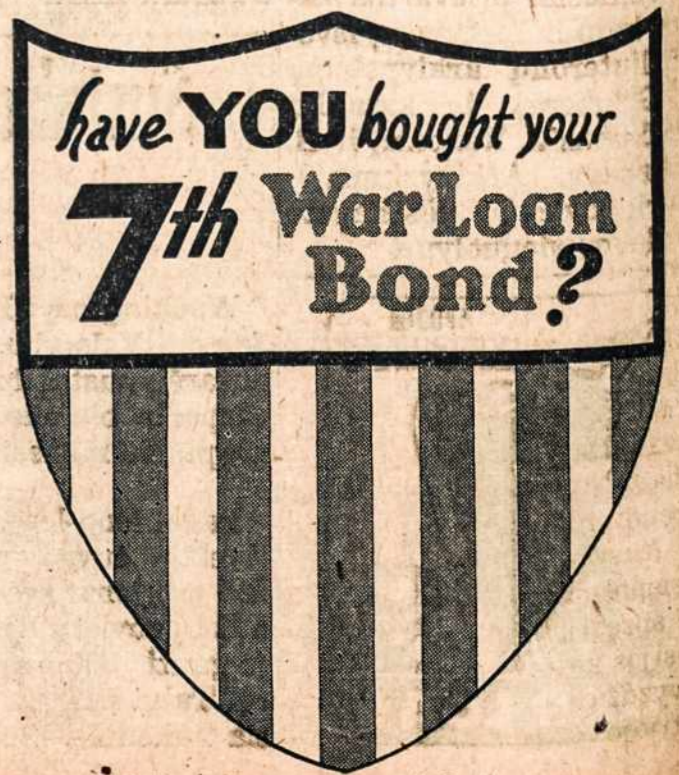
Prot. Rašt. — Jonas Gilneckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.

Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.

Izdininkas — Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

Marsalka — Jonas Zaikas, 787 E. Broadway, So. Boston, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas tre-čia sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salė; 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$4.00	Amerikoje metams	\$4.00
Domestic once per week yearly	\$2.00	Vieną kart savaitėje metams	\$2.00
Foreign yearly	\$5.00	Užsieny metams	\$5.00
Foreign once per week yearly	\$2.50	Užsieny 1 kart sa-tėj metams	\$2.50

DARBININKAS

866 West Broadway, South Boston, Mass
Telephone SOUTH Boston 2680

Linija Lūžta

Prezidentui Rooseveltui mirus, viename mano straipsnyje buvo pastebėtas vienbalsis komunistinės spaudos pareiškimas, kad Prez. Truman ištikimai išlaikys Roosevelt politiką. Bet per daug jau karštas komunistų pareiškimas lyg nurodė, kad jie tarsi prisibijo, kad gali būti kitaip, būtent, kad Roosevelt politikos linija gali iškrypti, arba ir visai nulūžti. Tas komunistų nutūtimas pažingsniui vyksta. Jau prieita labai aštrių priekaištų dėl Amerikos "neišitikimybės" Sovietų Sąjungai. Tie priekaištai tokie aitrūs, kad žodis "neišitikimybė" atrodo peršvelnus. Jis reikėtų pakleisti "neprietelinga nuotaika". Komunistų nepasitenkinimas paremtas štai kokiais faktais.

Visų pirma, J. Valstybių delegacija sudarė vieną dvių Amerikų bloką pirmiau Meksikoje, paskui San Francisco konferencijoje. Tai jau esąs pirmas nukrypimas nuo Jaltos nutarimų. Ta spraga ypač padidėjo pergalėjus Vokietiją ir pasimirus Prez. Rooseveltui, kurs taip mokėjo palaikyti trijų Alijantų vienybę. Toliau, stipri Amerikos "kumščia" parodyta Sovietų Sąjungai, kuomet, nežiūrint Maskvos protestų, įsileista į San Francisco konferenciją fašistinę Argentiną ir nepresimta Maskvos siūlomos "provizorinės" lenkų vyriausybės. Prie to dar prisideda tamprus angļu-amerikiečių susitarimas "sabotažuoti" visur vykdomą sovietų tvarką. Komunistai su pasipiktinimu pastebi, kad šiuo atveju anglai ir amerikiečiai varo reakcinę bei atžagareivišką politiką. Štai pavyzdžiai: pripažinimas fašistinės Argentinos vyriausybės; įsikšimas į Jugoslavijos reikalus Triesto klausimu; parama Londoniškos lenkų vyriausybės; oficialūs ir pusiau - oficialūs pareiškimai prieš Sovietų šeiminkavimą Austrijoje ir Balkanuose ir tt. Visur kišama branktą į komunistinės Rusijos pastangas. Tie žygiai aiškiai nurodą, kad susidarė griežtas prieš Sovietus frontas. Klaidinga esą manyti, kad tas jau reiškia karą prieš Rusiją. Bet vis dėlto esą aišku, kad nutolimas nuo Jaltos nutarimų neišvengiamai ton kryptin stumia.

Komunistų spauda ypatingai tuomi piktinasi, kad "maršalo" Tito Italijon įsibrovimą britų generolas Alexander prilygina prie Hitlerio ir Mussolinio žygių. Girdi, "maršalas" Tito išlaisvino Jugoslaviją nuo nacių, ir štai kokį užmokesnį atsiima. Iš viso, angļu-amerikiečių politika siekianti įvesti "išlaisvintuose" kraštuose kažkokį naujovišką fašizmą.

Iš šalies žiūrint, atrodo, kad anglo-amerikiečiai negali susikalbėti su savo buvusiais talkininkais bolševikais. Ir štai dėl kokios priežasties: komunistai visus nekomunistus vadina fašistais; gi demokratai visus komunistus vadina nedemokratais. Spraga čia tokia plati, kad kol kas nesiduoda užpildoma. Gi ji tik tuomet užsipildys, kai komunistai sugrįš į sveiką protą. Ar tai iš viso beįmanoma, nesimu spręsti. K.

KAS BUS EUROPOJE?

San Francisco (LAIC) — Gegužės 10 d. radio Town Meeting (Blue Network) forume kalbėjo Majoras Geo. F. Eliot, Anne O'Hare McCormick, Hans V. Kaltenborn ir Hilman Robert Baukhage. Moderatorium buvo Geo. V. Denny. Diskusijų tema buvo "What Next in Europe".

Radio komentatorius Baukhage kalbėjo tarp kitko: "Rusija turi gana savos teritorijos, ir jeigu buvusiujų vyriausybų ną ji kišasi į kitų mažų valstybių valdžios reikalus, tai nėra teritorijos įsigijimo reikalu. Molotovas... pasakė, kad Suvienytos Tautos privalo pagreitinti realizavimą tautų lygybės ir apsisprendimo principų. Kaip gi Rusija interpretuoja apsisprendimą? Mes galime spręsti kas laukia kitų Rusijos kaimynų, galbūt iš Estijoje, Latvijoje ir Lie-

tuvoje, kurios, kaip žinote, tapo nepriklausomomis respublikomis po pirmojo pasaulinio karo. "Visos trys, kaip žinote, buvo rusų užimtos, kai Vokietija ir Rusija buvo sąjungininkės kampanijoje prieš Lenkiją. Sovietų prižiūroje buvo atlikti plebiscitai ir buvo paskelbta, kad tos valstybės tapo sovietinėmis respublikomis. Visais trimis atvejais, ir jeigu buvusiujų vyriausybų pasmerkė šiuos plebiscitus kaip paprastas apgavėnystes.

"Jungtinės Valstybės, kaip atrodė ir tebeatrodė, jaučiasi, kad būta pamato šiems kaltinimams, nes mes neatšaukėme Baltijos valstybių pripažinimo. Mes tebepripažįstame tų Meš respublikų atstovus čia. "Aš kartą pastebėjau britų korespondentui apie šias valstybes, žinoma,

didžiama žmonių tenai nepritaria dabartinėms vyriausybėms".

"Jis atsakė: 'Ar Tamsta lankiaisi Baltijos valstybėse kada nors nesenai?' Well, žinoma, kad ne, ir jis sakė: 'Well, jei Tamsta ten nuvyktum dabar, tai, manau, surastum visai mažai žmonių, kurie priešinosi komunistų valdžiai'.

"Well, išvada, manau, buvo, kad didžiama, kuri savo laiku ten buvo pagal Jungtinių Valstybių manymą, buvo arba išdeportuoti, išvyko, arba atsivertė. Galbūt tai buvo tik mažyčiai žmonės, kurių ten niekad nebuvo. Ka stikrai įvyko Baltijos pajūry — niekad nebuvo. Kas tikrai buvo pagal Hoyle taisykles. Kas dabar bus Lenkijoje — irgi sunku pasakyti, mes nežinome kas dabar vyksta Lenkijoje... Jei Anglija ir Jungtinės Valstybės yra ištikinę, kad Rusija kišasi į Lenkijos ar kitų valstybių apsisprendimą, tai reikš ginčą tarp Trijų Didžiųjų, kuris gali nuversti visą taikos pastatą Europoje."

"Kas bus Europoje?" Mrs. McCormick pareiškė, kad Europoje vyksta persilaužimas į chaoso pušę. Per kelis vokiečių okupacijos metus jauni žmonės priprato naudoti ginklus ginčams rišti, lauzyti valdžios patvarkymus, smogti peiliu policininkus iš pasalų, padirbinėti dokumentus — ir tas buvo skaitoma didvyriškumu. Dabar — seka pasekmės: prate ginklu rišti ginčus ir įstatymus laužyti arba apieiti — žmonės nesiskiria su prievartos priemonėmis.

James Abbe paklausė: "P. Baukhage, Tamsta sakai, kad Rusija nori pa-

Karališkoji Anglijos šeima eina iš bažnyčios. Karalių Jurgį su karalienė seka jų dukterys — kunigaikštystės Elizabeth ir Margaret Rose.

veršti kaimynus savo sienų apsaugai. Argi tas ne nuves prie saugojančių valstybių sienų saugojimo? Kur bus galas tokiam apsaugojimui? Kur sustos ir kas tai sustabdys?"

Baukhage atsakė: "Well, aš negaliu pasakyti. Kaip toli Rusija eis — priklausys nuo to, kaip jos siekimas viršys jos pajėgumą pasilaikyti (how far her reach exceeds her grasp)".

Abbe klausė toliau: "Kur baigiasi Sovietų Sąjunga ir kur prasideda rusų revoliucija?" Mrs. McCormick: "...revoliucija yra galingsa Sovietų nacionalistinės politikos įrankis". "Europą gali pasiveržti bet kas, kas jos eina su programa, tikslu ir gatavomis priemonėmis tikslui vykdyti."

ŠVEICARŲ SPAUDA APIE PABALČIO VALSTYBES

★ Šveicaričių spauda savo pranešimuose iš Stockholmo rašo apie Maskvos vyriausybės dedamas pastangas, kad į švediją išsigelbėję pabėgėliai iš Pabalčio grįžtų į okupuotuosius kraštus. Laikraščiai pastebi, kad švedų vyriausybė leidusi į Stockholmą atvykusiai sovietų komisijai lankyti Pabalčio pabėgėlių stovyklas, bet komisiją lydįs švedų užsienių reikalų ministerijos valdininkas. Neue Zuercher Zeitung (3. IV) korespondentas rašo, kad švedų vyriausybė nemąnanti versti, kad pabėgėliai išvyktų iš švedijos. Die Tat (5. IV) cituoja švedų laikraščius, pasak kurių Pabalčio pabėgėlių likimas sudarąs švedų įstaigoms daug rūpesčių. Švedų komunistų spauda pravardžiuojanti pabėgėlius "fašistais".

Tenka patirti, kad Prancūzijoje kai kurie pabėgėliai turi pakelti daug vargo, nes sovietai siekia juos išgubenti Sovietų Rusijon. Keli lietuviai pabėgėliai buvo padėti į stovyklas kartu su sovietų piliečiais, su kuriais juos norėta prievarta pasiūsti Sovietų Rusijon. Tokion padėtin atsidūrę lietuviai jau yra šaukėsi Amerikos lietuvių pagalbos, prašydami, kad

būtų intervenuota atitinkamose įstaigose.

★ Basler Nachrichten (12. III) paskelbė vedamąjį straipsnį, pavadintą "Pabalčio klausimas — Europos klausimas". Straipsnyje išsamiai nagrinėjamas Amerikos Jungtinių Valstybių užsienių reikalų valstybės pasekretoriaus Grew pareiškimas, kad Amerikos vyriausybė nepripažįsta Pabalčio okupacijos iš Sovietų Rusijos pusės. Pasak autoriaus, sovietų valdžios pasielgimas su Pabalčio valstybėmis vaizdžiai apibūdina Kremlio nusistatymą visos Europos atžvilgiu. Nors Maskvos vyriausybė stengiasi įtikinti pasaulį, jog ji laikosi pasirašytųjų sutarčių, tačiau ji 1940 metais aiškiai sulaužė sutartis, kurias ji pati privertė Pabalčių pasirašyti. Maskva prievarta išgavo sutikimą įkurdinti savo įgulas Pabaltyje, o po kiek laiko nebesitenkino šiuo smurtu. Jos kariuomenė įsiveržė į Pabalčio valstybes, o jų priešakin buvo pastatyti savo rūšies "Liublino komitetai". Vėliau suorganizuoti "rinkimai" tebuvo paprasta policinė priemonė su iš anksto nustatytais rezultatais.

Grew pareiškimas turi didžiausią reikšmę ne tik-

tai Pabalčio valstybėms, bet ir visai Europai. Tuo Amerika dar kartą patvirtino, kad ji nepripažįsta smurto ir visų teritorialinių aneksijų, pasiektų smurto priemonėmis. Pabalčio valstybės Grew pareiškime įžiūri aukštą tarptautinę moralę, kuria tegali būti pastoviai paremtas tarptautinis sugyvenimas. Amerika teikia vilčių ne tikai Pabalčio valstybėms, bet ir visam pasauliui. Po Grew pareiškimo galima tikėtis, kad Europoje ateis taikos gaidynė, be hegemonijos ir be smurto.

★ Berno dienraštis Der Bund (13. IV) rašo, kad Vatikano sluoksniuose reikiama didžiausio susirūpinimo dėl katalikų likimo Lietuvoje ir Lenkijoje. Pasak laikraščio, turima žinių, kad sovietų įstaigos rengiasi išdeportuoti Sibiran dešimtis tūkstančių lenkų. Toliau laikraštis rašo: "Toks pat likimas grėsia dviem milijonams katalikų Lietuvoje".

Basler Nachrichten (3. IV), užsiminę apie Amerikos Jungtinių Valstybių pastangas pagerinti katalikų padėtį Sovietų Rusijoje, kreipia dėmesį į liuteronų būklę naujai Rusijos okupuotuose kraštuose. Laikraštis spėja, kad dabar sovietų režime gyvena mažiausia trys milijonai liuteronų, kurių religinės teisės ne kiek neapsaugotos, nors sovietų konstitucija skelbia tikybų laisvę. Laikraštis šaukia Amerikos Jungtinių Valstybių ir Anglijos, kurių vyriausybės turinčios reikalauti, kad liuteronai Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir kituose okupuotuosiuose kraštuose atgautų tikybines laisves.

★ Tribune de Geneve (12. IV) paskelbė ilgą straipsnį apie Pabalčio valstybes: Lietuvą, Latviją ir Estiją. Atpasakojęs Pabalčio tautų istoriją, autorius pastebi, kad tos tautos, pereito karo pabaigoje atgavusios laisvę, pasiekė nuostabių laimėjimų. Tačiau dabartinis karas iš naujo sugriovė visa tai, ką jos sukūrė. Iš pradžių Pabalčių okupavo rusai, paskum vokiečiai, o vėliau vėl atėjo rusai. Pabalčio tautos jau

buvo pakeliui į aukštą kultūrą, kurią yra sukūrę suomia, danai ir švedai. Baigdamas autorius reikalauja susirūpinimo, ar tos tautos karo pabaigoje atgaus laisvę, tačiau jų istorija duodanti pagrindo manyti, kad jos vėl galės džiaugtis nepriklausomybe.

★ Visa eilė šveicaričių laikraščių, tarp jų Neue Zuercher Zeitung ir Die Tat, persispausdino amerikiečių žurnale Readers' Digest įdėtą žurnalisto William L. White straipsnį apie Sovietų Rusiją. Tame straipsnyje amerikiečių žurnalistas, be kita ko, objektyviai atpasakoja, kokiu būdu Sovietų Rusija 1939 ir 1940 metais okupavo Pabalčio valstybes. Straipsnyje lygiu būdu atskleidžiama sovietų tariamų "rinkimų" technika ir pakartojama, jog Maskvos vyriausybė liepė išdeportuoti tūkstančius gyventojų.

★ Kovo pabaigoje Šveicarijoje buvo surengti vad. pilietinio auklėjimo kursai, kurių metu, be kitu, kalbėjo žinomas Zuerchio istorikas prof. K. Meyer. Savo paskaitoje profesorius išvedė, jog vokiečių agresija prieš Rusiją privedė prie visos zonos aplink Baltijos jūrą okupacijos iš Maskvos pusės. Hegemonija šioje Europos dalyje betgi neišvengiamai veda prie viešpatavimo visoje Europoje. Jau dabar aiškiai matyti, ko siekia Rusija, būtent, hegemonijos Baltijos jūroje, Dardaneliuose ir Viduržemio jūroje per Suezio kanalą. Kai tik Anglija ir Amerika ima varžyti Rusijos hegemoniją Rytų Europoje, Maskva tuoj pat pradeda drumsti Graikijoje ir Prancūzijoje.

Laukiama demokratijos pergalė Europoje nėra, pasak profesorius Meyerio, pilna, nes Sovietų Rusija nėra demokratinė valstybė. Rusijoje viešpatuoja totalitarinė diktatūra.

★ Der Bund (7. IV) vedamajame straipsnyje kelia aikštėn Atlanto Charterio dėsnius ir reikalauja, kad jie būtų visur vienodai taikomi gyvenime. Laikraštis sako, kad Sovietų Rusijos valdžia neabejojamai nusidėjusi Charterio principams, kurie draudžia bet kurias teritoriales aneksijas. Atlanto Charteris, be to, skelbia, jog visoms

tautom leidžiama laisvai pasisakyti dėl valdymosi formos, kurią tautos pasirinktas buvo aiškiai sulaužytas.

★ Zuericho dienraštis Die Tat kritikuoja Sovietų Rusijos vyriausybės užsienių politiką ir ypatingai kreipia dėmesį į skelbiamus panslavistinius šūkius. Rusija jau kelis šimtmečius naudoja panslavizmu, siekdama išplėsti savo įtaką užsienyje, ypač Balkanuose. Stalinas dabar varo tą pačią politiką, kaip ir Rusijos carai. Rusų politika kelianti aikštėn antivokiškus šūkius vien tais sumetimais, jog ji šiuo momentu norinti įtikinti Didžiąjai Britanijai.

Šveicarijos socialdemokratų organas Berner Tagwacht išveda, kad panslavizmas tėra įrankis Maskvos politikų rankose. Lygiu būdu kaip carai taip dabar Kremlius naudoja panslavizmu, kuris yra vokiškojo pangermanizmo pamegdžiojimas.

Basler Nachrichten irgi gvildena rusiškąjį panslavizmą ir prieina išvadą, kad Maskva visur vedanti rusicizmo politiką.

★ Bazelio laikraštis National - Zeitung (19. III) straipsnyje nagrinėja Sovietų Rusijos užsienių politiką. Laikraštis yra ištikinę, kad Suomijos laukia toks pats likimas, kaip ir Pabalčio valstybių. Kitokiu pavadinimu sovietai siekia Suomijos aneksijos, kaip tai buvo padaryta ir Pabaltyje.

Tas pats laikraštis kitame numeryje (24. III) rašo, kad Kremlis kiekvieną vadina "profašistu", kuris priešinosi rusų užmačioms. Nežiūrint visa ko, Jaltos konferencija nepajėgė pašalinti nepasitikėjimo, kuris yra išsiskyręs tarp Maskvos iš vienos pusės ir demokratiškos valstybių — iš antros pusės. Anglosaksai ir rusai kalba skirtingomis kalbomis.

★ Šveicaričių aktorius Paul Pasquier ansamblis inscenizavo rašytojo Milašiaus veikalą "Miguel Manara". Veikalas jau buvo statytas Ženevoje, Lozane, Friburge, Neuchatėlyje ir kituose Šveicarijos miestuose, visur susilaukdamas didelio pasisekimo. Dabandžio mėn, ansamblis turi atvykti į Berną, kur "Miguel Manara" bus rodomas miesto teatre.

Stanley Troutman, Acme Newspictures' fotografas (dešinė) aiškina iš japonų nelaisvės išlaisvintam barzdotam amerikiečiui, kaip veikia kemara, traukiant paveikslus.

KALINYS

Šaltam, tamsiam kalėjime per dieny dienas, mėnesius, metus sėdėjo jaunas, juodais gražiais plaukais vyras. Jo liūdnoje spindinčioje akyse, jo išbalusiam veide matyti buvo ilgesys, tas ilgesys, kurs gimdo skausmą ir kančias. Ilgai, per istisas vandanas, nusimineš jis žiūrėdavo pro mažą langelį, storomis geležimis apkalta; už to langelio per kelis žingsnius buvo didelė, pajuodusi sena siena, per kurią matydavo mėlyną dangų, o dar toliau... dunksojo aukšti, tvirti kalnai, kurių baltos viršūnės skendo miglose ir debesyse, o žemai, čia pat pakalnėse, stovėjo tamsūs, tylūs, it apmirę, miškai; tik vėjui pakilus, galingai suoždavo jie, ir rodė, kad kažin kokia ne žmonių gyvenama karalija ten viešpatavo, ir aplink būdavo dar nejaukiau.

Nieko daugiau žinoti, nieko daugiau matyti, negalėjo jis, kas dedas plačiame pasaulyje, kaip tik tolimus kalnus, mėlyną dangų ir šią pasenusią, apsamanojusią sieną, pas kurią dieną naktį vaikščiodavo ginkluotas kareivis, retkarčiais pažiūrėdamas į mažą geležimis apkaltą kalinio langelį. Vidury kameroj, matė tik drėgną šaltas akmens sienas, prie vienos — sulūžusią lovą, prie kitos — stalėlį ir sulinkusią kėdę. Nakčiai atejus, kameroj būdavo didžiausia tyla, o už sienų beribėj erdvėj, baltame danguje, spindėjo vakarinė žvaigždutė, tyliai padangėse mėnuo skrido, berdamas balta, šalta šviesą į kamara pro langelio geležis. Kalinys liūdnas, pasirėmęs į sieną, žiūrėjo į dangų, į jo mėlynę, klaušydavos vakaro tylos. Pas langą lauke girdėdavo vis tuos pačius kareivio trepsėjimus ir niūniavimus, o toli, tamsiam ir tyliam miške, retkarčiais išgirdavo lakštingalą suokiant.

Ilgai ilgai kankinosi jis čia, svajojo apie tėviškę, likusius draugus; gal ir jie senai jau jį užmiršo. Ilgai valandomis, dienomis svajodavo jis ir pasiilgdavo plataus pasaulio, laisvės.

O koks įvairus pasaulio gyvenimas! Jis troško jame gyventi, laisvai kvėpuoti ir džiaugtis. Kartą kalinys stovėjo prie langelio, žiūrėdamas į mėlyną blaiųvų dangų, retkarčiais tik, galvą nuleičęs, atsigrėždavo į tamsias kalėjimo sienas ir vėl mąstė, skendo mintyse apie tą tolimą gimtąjį kraštą, kur anksčiau laisvas, kaip paukštis, jis skrajojo. Ilgai stovėjo jis, nejudėjęs, atsிடuso, nuleido galvą žemyn ir... pakėlęs akis, nustumė rankomis už geležų, pasilenkė dar arčiau prie lango. Kampely prie geležų pamatė sunėstose vėjo žemėse žaliuojantį diegelį. Sunkiai atsitraukęs nuo lango, paėmė nuo stalo puodelį su vandeniu ir apliejo tą žalumynėlį. Saulės spinduliams išsiskverbus į jo langelį, kartu, rodos, ir jo veidas prasibraivė, nusispysojo ir apsidžiaugė tuo vieninteliu žaliuojančiu diegeliu ar gėlele.

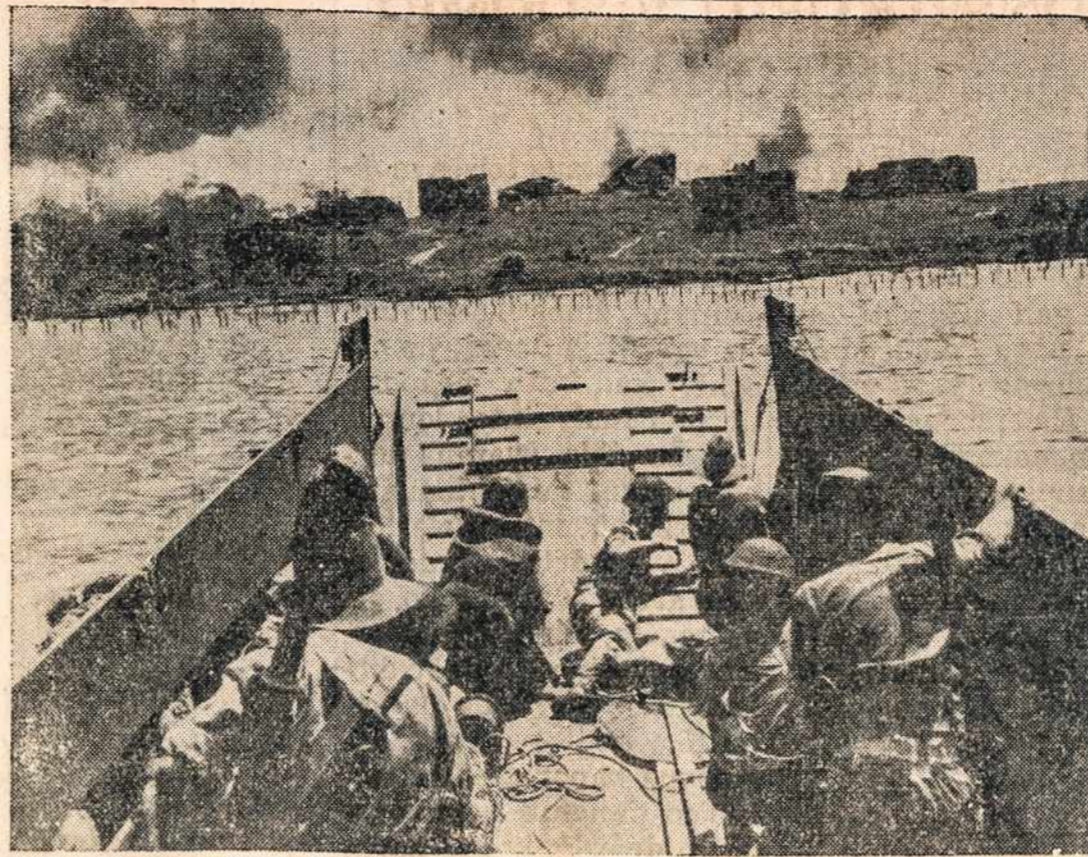
O kaip pasiilgo jį, kaip džiaugtųs jomis! Ir kaip dar nesena, rodos, pavasariui išaušus, jis braidė drauge su kitais sodžiaus berniukais po margas, pražydušias lankas, rankiojo, skynė įvairias gėles, pynė vainikus!

Nuo šio karto dažnai laistydavo jį, kad kaitri saulė neišdegtų, gynė nuo šurpių vėjų, kad nenulaužtų, kaip brangumėlį. Ryto metą eidavo pažiūrėti gėlelės, džiaugdavo kiekvienu išaugusiu lapeliu, o vakarais ilgai stovėdavo prie langelio, ilgai gėrėdavos gamta, ilgai svajodavo, o vargas ir liūdesys vis kankino.

Taip bėgo kalėjime dienos, mėnesiai, metai. Šiandie šventadienis, diena po dienos vėl šventadienis, taip jį nėra galo.

Kaip greit dieną pakeičia naktis, taip pavasari — ruduo ir žiema; o tame pat kalėjime, tamsioje šaltoje kameroje vis dar sėdėjo uždarytas žmogus, vis girpėdėjos dūsavimas ir vaitojimas, — ir laukė...

„Bet ko? Gal laisvės? Greičiau — mirties. Greitai bėgo pavasaris,

Australijos kariai artinao prie Sadau salos, kurioj japonai stipriai įsitvirtinę. Matome betoninius priešų lizdus ir vandens pakraščiu rėlių užtvara. Bet Australijos inžinieriai tą užtvara atitvėrė ir įsiveržimas į salą įvyko.

jo atgiję žolynai; dar greičiau bėgo karšta vasara, o diena po dienos slinko vis nuobodžiau: dienos ėjo šaltyn, vyto žolynai, sparuočiai neskrajojo, nesiskusinėjo ties langeliu. Retkarčiais tik paukščių palkai praskrisdavo oru.

Dangus apstraukė storais debesimis; saulė dienomis, kaip ir žvaigždutės ir mėnuo naktimis, retai tepasirodydavo. Vien lietus per dienas pradėjo kristi stambiais lašais į langelį, ir vėjai, kaukdami pro kalėjimo sienas, suko ore sudžiūvusius, parдавusius medžių lapus.

Vėjui pučiant, gėlelė stiebės lingavo, blaškė prie geležų, bet neilgai. Praeis kelios dienos, prasidės šalčiai, ir jį nuvyvis; langelį vėl ilgai laikui užneš sniegu ir vėl nieko daugiau nebeamatys kalinys, tik juodas akmens sienas, vėl vargas, liūdes.

Kalinys džiuvo, balo; jo veidas rūstus buvo. Ilgai, nepakeldamas akių, mąsto apie praeitį, apie tolimą tėvynę, apie dar baiesnę ateitį, ir klausos... Bet negirdi... Tylu. Tik vėjas dienomis naktimis kaukia apie sienas, rodos, kad piktos dvasios savo vestuves rengia, ir neša, suka žemes, suvytusius, šlamanius po langu medžių lapus. Tik retkarčiais pelė kampe sukrebždės ar svirplėlis sučirkš, bet neilgam; vėl viskas nutyla, tarytum visi išgašdinti žiaurios rudens gamtos, vėl tylu. Kalinys liūdi, svajoja...

Štai, stiprus, linksmas jis, kaip laisvas paukštis, skrenda, grįžta iš Prūsų. Neša iš Tilžės laikraštis į Lietuvą. Eina drąsiai, džiaugias... štai siena. Dar sparčiau žengia. Vėsus rudens nakties vėjas, rodos, dar smarkiau supūtė, suižė, kad paslėptų nuo žandarų jo žingsnius. Štai ir pažįstamas griovis, margas stulpas, ten... netoli laukia draugai, šilta troba, vakarienė, džiaugsmas ir kalbos iki rytui išauštant.

— Stok, — išgirdo šalia tvirtą, piktą balsą. Staiga atsigrėžia ton pusėn, iš kur išgirdo balsą: per ketletą žingsnių tamsoje stovi žmogus. Nori bėgti. Sukrutėję žmogus, sumirgėję tamsoje šautuvus ir dar pikčiau suriko.

— Stok! — Krūptelėjo, ir nusviro galva. Dar dides-

KAD SUBATOS

Kad subatos vakarėlį oi, oi, oi, Pyniau rūtų vainikėlį oi, oi, oi. Nusipynus vainikėlį... Užsidėjus ant galvelės...

Užsidėjus ant galvelės... Ėjau vaikščiot su berneliu...

Ir iškilo šiaurys vėjas... Ir nupūtė vainikėlį...

Ir nupūtė vainikėlį... Į gilųjį Nemunėlį...

Anoj pusėj Nemunėlio... Stovi pulkas bernužėlių...

Vienas iš jų atsirado... Už vainiką galvą deda...

Vainikėlis plaukte plaukia... Bernužėlis šaukte šaukia...

Vainikėlis ant krantelio... Bernužėlis ant dugnelio...

nis liūdesys kankino kalinį.

Vieną rudens rytą pabudęs kalinys pamatė, kad apie langelį siena pabalusi, ir jo kamara šaltesnė negu kitą kartą. Priėjęs prie langelio, pamatė, kad gėlelė palinkusi, pajuodusi, sniegu apnešta, o vėjas įspė pro langelio plyšius, išsukdamas sniego gabalius. Dangus storais palšais debesimis tarytum apklotas buvo. Ilgai stovėjo kalinys prie langelio; šaltau vėjas degino išbalusį jo veidą ir draikė, retkarčiais išsukdamas pro plyšelius, ilgus jo plaukus. Atsidusęs giliai, pasirėmė ranka į šaltus langelio akmenis, pažiūrėjo pro storas jo geležis ir, pakėlęs galvą, ilgai žiūrėjo, svajojo. Svajonės, mintys, tamsios ir nejaukios mintys lindo į galvą, tarytum skirdamos baigti jam gyvenimą čia, laukti valandos, kada užges paskutinė gyvybės kibirkštėlė, nepamėčius daugiau gimtojo krašto, sodybų, draugų. Praeities atsiminimai slėgė jo sielą, plakė širdis... Plakė širdis pasiryžimu gyventi, laisvu būti, dirbti. Nusi tvėręs rankomis stipriai už geležų, atsідuso, patraukė tyro oro giliai į silpną krūtinę, sugniaužė dar tvirčiau geležis ir jautė, kad jėgos jo nėra dar išsekusios, kad ne viskas dar žuvę gyvenime; šviesi viltis, pasiryžimas, viliojanti ateitis duos stiprybę gyventi, kovoti, o po metų kitų vėl skrajos laisvai tarp savųjų, lyg tas paukštis, kurs laisvas ir linksmas nuskrido, nuplansnoj pro jo mažutį langelį.

PAKELIUI

Žymus Amerikos rašytojas ir garsus pamokslininkas kun. D. Lord, S. J., gražiai aprašo savo patirtus išpūdžius bedalindamas šv. Komuniją seselėms jų vyriausiame name:

O, kaip man malonu dailinti Komuniją seselėms jų vyriausiame name! Kuo didesnis namas, kuo didesnis seselių skaičius, tuo didesnis man malonumas.

Per mišias varpeliui pašaukus į Viešpaties pokylį, tuoj prasideda didingas dvasinių vestuvių maršas mylimam Sužadotinui sutikti...

Kurio poeto plunksna įstengs aprašyti šį dangišką vaizdą?

Vyresnioji ir jos patarėja lėtai, tyliais žingsniais eina pirma, o kitos sesutės po dvi iš paskos seka pirmašias... rankos žavingai suglaustos prie krūtinės, kurių balti piršteliai, lyg dramblio kaulų marmuro varteliai Galybių Viešpaties užnginti į jų sielos namelius.

O veidų išraišką kas apsakys! Kai pakelia veidus prieš grotelių atsiveria prieš akis įvairiaspalvių žiedų dangiškasis sodas...

Veidai — nuo ilgų metų pasenėję, tačiau rauskšius neišvargoti, nes Viešpaties šventovėje rauskšlės negyvuoją; gilios inteligencijos veidai iš kurių protas nestengė atimti saldų kūdikišką paprastumą; veidai — spindį jaunyste, nieko bėdro neturintia su nodėmėmis, aistromis bei graužiančiais rūpesčiais, kurie pažymi veidus žmonių važiuojančių 5:20 val. elektriniuose traukiniuose į užmiestį.

O, kaip linksmai, džiaugsmingai mielas Kristus eina į šių švelnių Jo tarnyboje išauklėtų mergelių skaisčias širdis! Jos kitos meilės nežino tik Vieną. Jų nusižemines protas nusilenkia Jam giliu tikėjimu, pagarbinimu ir išmintimi tikrų išmintių. Džiaugiasi kunigas dėdamas Išganytoją ant purpurinių pagalvėlių — žmoniškų liežuvių, džiaugiasi patikėdamas Eucharistinį Kristų tytoms, Jį karštai mylinčioms sieloms su degančia gyvojo tikėjimo žvake.

Pirmoji prie grotelių klūpo — vyresnioji, o toliau kitos sesutės sulęgę jų įstojimo į vienuolyną eile.

SERIAU ŽIRGELI

Sėriau žirgelį per savaitėlę, Kai sulaukiau subatėlės, Savo bėrą žirgelį Pasibalnočiau.

Oi žirge, žirge, žirgeli mano, Ar nuneši mane jauną Per pusantros valandėlės Šimtą mylių?

Nunešt nunešiu, lėkte nulėksiu. Jei pašersi avizėlėms, Pagirdysi vandenėliu, Tai nunešiu.

Oi kai aš jo jau pro uošvės dvara Čiulba ulba paukšteliai Žaliam vyšnių sodely — Tai gražiai gieda.

Oi uošve, uošve, uošvele mano, Koki čionai paukšteliai Žaliam vyšnių sodely Taip gražiai čiulba?

Oi žente, žente, ženteli mano, Čia ne joki paukšteliai, Tiktai mano dukrelė Taip gražiai gieda.

O ko ji verkia, ko ji raudoja, Ar nesėta rūtelė, Ar nepintas vainikas, Ar nenešiotas?

Oi žente, žente, ženteli mano, Tai pašeta rūtelė, Tai nupintas vainikas, Tai nunešiotas.

Senutės seselės, kurių vienintėlė kelionė iš kambarelėlo tai — rytinė procesija prie altoriaus grotelių. Šių brangių sesučių rankos mažiau ar daugiau išnarintos reumatizmo, ne kaip nuo tarnavimo Kristaus mažutėliams.

Senutės sesutės, kurių veidai būtų sužavėję didįjį menininką Rembrandt'ą — tylūs, ramūs, kilmingi, pažymėti ne rausklių, bet linksmo, skambaus juoko, saldžios šypsenos ir pilnai išdirbto charakterio bruožų. Šie ženklai skaidriai šviečia iš jų akių — jauniesni negu daugelio 20 metų mergelių akyse.

Eina kunigas nuo vienos iki kitos pusės grotelių pro eilę susikaupusių, pakeltų veidų... Tai grožis, kurio jokis fotografo aparatas nepajėgs išpausti ant popieriaus — grožis, nes šv. Komunijos momentas ryškiai atidengia visuomet jauną, ilgesingą sielą pasistiebusių sutikti dievišką Numylėtinį.

Paskutinės ateina visai jaunutės vienuolės, tokios meilios, žavios, taip daug tikinčios iš gyvenimo, kuris joms paaukos karalių Karalių. Jas seka naujokės, drovios ir kuklios, po balto veliono tabernakuliu; ir kandidatės ką tik iš pasaulio atvykusios. Jų galvas vainikuoja eilė puošnių garbanų. Vienas:

AMERICAN RED CROSS

plaukų sruogas praradęs "Permanent" kukliai kybo ant šono. Šių mergelių veiduose dega tvirtas pasiryžimas ir šviesi viltis sutikti Atpirkėją į širdį pridenęgą Jo mylimu, šventu abitu.

Kunigas palikęs grotelės žengia į skersinę vienuolyno dalį, kur senutės luošos seselės laukia gerojo Išganytojo, kaip tie linksmi sergantieji laukė aplink Bethsaidos kūdrą angelo ir prainančio Jėzaus iš Nazareto. Jos nepajėgia nę pasijudinti, todėl kunigas kiekvienai paskyriam neša šv. Komuniją, ir jų senučiai veideliai žėri laime, o akys — Taboro džiaugsmu. Viena labai sena sesutė pabunda snaudusi, stebisi stebuklu ir meilčiai nusispyso iš savęs ir ją suprantancio Jėzaus.

Už šios skersvietės tiesiai vienuolyno platus koridorius, kurį vyriško kaja nepalietė, išskyrus tą, kuris atneša Visų Gražiausių iš žmonių sūnų. Šiuo koridoriu kunigas lydimas dviejų seselių su žvakėmis eina į serganciu seselių kambarius. Baltutės kepuraitės jų galvas kos lyg kankinių mergelių amžinai sunertos išsis. Šios mielos kentėtojos ibedusios akis į duris laukia, kada jos įleis jų išsilgtąjį Svetį. Ir kai jų tyrų širdžių dūrelės uždaro Eucharistinį Kristų, tada kunigas supranta, kad iš šių sesučių kentėjimų ir maldų tryška jėga ir stiprybė, kuriomis apsisarvavusi vienuolė ištvermingai dirba taip sunkų darbą Kristaus karalijoje.

Taip, tai garbinga ir maloni privilegija dalinti Komuniją seselėms jų vyriausiame name. Tuomet įsitikini, kad atlieki tai, kas labai miela apleisto žmogaus — Dievo ištroškusiai širdžiai.

A. J. Čiūtė ("S. K. A. A.")

Juozas Kasinskas
Inc.
Laidotuvių
Directorius
602 Washington Blvd.
BALTIMORE 30, Md.
Tel. Lexington 8595
Limosinai dėl visokių reikalų Patarnavimas Dieną ir Naktį

Ant Laisvės laivo kariai pasakoja vaikučiams apie šaudymą į priešų laivus.

Ar Įvyksta Šiandien
Stebukly?
Taip!

Tai sužinosi perskaitęs Prof. Dr. Vyskupo Būčio garsią knygą:

SVENC. P. MARIJOS
APSIREIŠKIMAI LIURDE

Šia knyga susidomėjo visi Amerikos Lietuviai.

Ją skaito ir netikintieji!

Liuordo knyga

Gausiai paveiksluota, gražiai kietais viršeliais įršta, virš 500 puslapių.

KAINA — \$3.50

Kreipkitės su užsakymu:

DARBININKAS

366 W. Broadway So. Boston 27, Mass.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

Moterų Sąjungos Naujų Narių Vajus

Centro Valdyba, skelbdama naujų narių vajų, turėjo geriausias mintis ir svarbius jo tikslus. Pirma panaikinti įstojimą mokesčių, kad davus proga visoms katalikėms moterims ir merginoms įsirašyti į Moterų Sąjungą, kuri yra vienatinė lietuvių katalikių moterų organizacija šioj šalyje, kuri rūpinasi skleisti apšvieta, meilę, susipratimą narių tarpe, ir palaiko lietuvių vybę per organą "Moterų Dirvą". Taipgi apdraudžia nares li-

goje bei nelaimėje, išmokėdama pašalpą ir pomirtinę.

Antra — Vajaus metu duoda ma proga narėms ir kuopoms pasidaruoti dėl labo savo artimų draugių ir pažįstamų, skatinant jas tapti šios kilnios organizacijos narėmis ir naudotis tais patogumais, kuriais pačios būdamos sąjungietės per metų metus naudojasi, ir dar už pasidarbavimą yra skiriamos dotuvių katalikių moterų organizacija šioj šalyje, kuri rūpinasi skleisti apšvieta, meilę, susipratimą narių tarpe, ir palaiko lietuvių vybę per organą "Moterų Dirvą". Taipgi apdraudžia nares li-

Bet, deja, jau praėjo 4 mėnesiai vajaus laiko, bet darbo vaisiais negalima pasidžiaugti. Kame priežastis ir ką galima kaltinti? Visos nusiskundžiam, kad esam užimtos karo pergalės darbais. Visi pasiaiškintimai iš dalies yra rimti, bet vis-vien neišteisina mūsų, nes kur yra noras ir pasišventimas, tai ir laiko galima surasti. Tai gi brangios sąjungietės su didesniu pasiryžimu stokim į darbą.

Moterų Sąjungos vajus užsibaigs liepos 1 d., 1945 metais.

M. Jokubaitė,
Conn. Valstybės Direktorė.

Amerikos Lietuvių Jaunimo Žurnalas

"VYTIS"

"VYTI" leidžia Amerikos didžiausia jaunimo organizacija — Lietuvos Vyciai.

"VYTIS" eina kas mėnesį gražia pavelkšluta ir deda įdomių straipsnių, žinių iš Amerikos ir užsienio.

"VYTI" rasi žinių iš viso pasaulio.

"VYTIS" rašo apie Amerikos lietuvių jaunimo judėjimą.

"VYTI" rasite įdomių pasiskaitymų tinkamų seniems ir jauniems.

"VYTI" redaguoja žymius ir patyres redaktorius Ignas Sakalas ir "VYCIUI" bendradarbiauja jo sukviešti žymiausi literatai.

TAD, padarykite šūki: "Tenelika nei vienos katalikiškos jaunimo organizacijos, ar nors mažiausio skyriaus, kurie neskaitytų "VYTIES". Visi skaitykite "VYTI".

"VYTIES" kaina metams tik \$2.00.

"VYTIS"

366 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

FOR LUCK, Marine Pfc. Fred Moore of Memphis, Tenn., wears small cross suspended from left ear. He and many of his comrades were wounded in savage fighting on Iwo Jima.

Tipiška, moderniško pasaulio rinktinė Aukšinių Vakarų mergina. Ji su savo žirgu skiriasi kai miega ir kai dirba karo dirbtuvėje, o šiaip, jos draugystę palaiko jos žirgelis. Ji vedus ir jos vyras Kapitonas John Atwater, stovyklauja Olandų Rytinės Indijos salose.

ŽMONĖS, KURIŲ VISUOMET IIEŠKOMA

Vienas geras biznierių yra pasakęs:

— Jei moki gerai padaryti adatą, tai tuo savo mokėjimu gali uždirbti daugiau, negu mokėdamas dirbti blogas garo mašinas. O Emersonas sako:

— Kas moka parašyti geresnę knygą, pasakyti geresnį pamokslą arba padaryti geresnius pelėkautus negu kiti, pasaulis suras kelią į jo namus, nors jis ir girios vidury gyventų.

Nusistatyk sau taisyklę, nuo kurios niekuomet ne nukryptum: — kad visa, ką išleidi iš savo rankų, būtų padaryta kiek galima geriau. Savo darbą atžymėk vyrišku savo charakterio antspaudu. Tegu tobulybė būna tavo firmos ženklas. Tokių žmonių visur ieškoma. Šis paprati mas yra geriausias gabumas, koks tik gali būti, jis yra geriausias talentas, jis yra grynai pinigai, jis tau padės daugiau, negu visi tavo draugai arba įtakingos rekomendacijos.

Negalvok per daug ir per ilgai, kiek gauni už savo darbą. Čia yra reikalas dėl šio to svarbesnio ir vertingesnio: tavo garbė, visas būsimas tavo gyvenimas, visas būsimas tavo veikimas pareina nuo to, kaip tu atlieki savo darbą, ar įdedi į jį savo sąžinės, ar ne.

leidinį pavadino "magnificent" ir pasveikino LAIC.

Ligi šiol recenzijas parašyti pažadėjo: The Classical Outlook (Vanderbilt University, Nashville, Tenn.), Quarterly Bulletin of the N. Y. Historical Society, Records of the American Catholic Historical Society (Philadelphia, Pa.), American-German Review (Carl Schurz Memorial Foundation, Philadelphia, Pa.), American Swedish Historical Yearbook, American Irish Historical Society, University of Minnesota, Duke University (No. Carolina), Journal of Central European Affairs (University of Colorado), N. Y. Genealogical and Biographical Record (July 1945).

Veikalą paminėjo N. Y. Times Book Reviews. To pasekmėje visa eilė mokslo įstaigų užsiskakė leidinį.

Vineland, N. J. Historical and Antiquarian Society veikalą apibūdino kaip "a pleasure to the eye, even as its contents is to the mind". Worcester, Mass. Antiquarian Society džiaugiasi papildžiusi savo rinkinį apie velionį Prez. Rooseveltą.

Veikalas kainuoja tik \$1.00. Įvairių kolonijų įstaigos ir veikėjai yra raginami užsakyti knygą skleidimui vietos knygynuose ir mokslo įstaigose.

BRIDGEPORT, CONN.

Sekmadienį, birželio 17, 3 val. po piet, parapijos salėje kalbės BALF Rūbų Vajaus Vedėjas Jonas Valaitis. Jis nušvies šalpos reikalus ir rūbų vajaus eigą.

WATERBURY, CONN.

Sekmadienį, geg. 27 d. čia lankėsi ir Katalikų Federacijos 17-kos draugijų susirinkime kalbėjo BALF Rūbų Vajaus vedėjas Jonas Valaitis. Pirmininkavo komp. A. Aleksis.

Labai garsus teisės mokslininkas pasakoja šitokią atsitikimą. Vieną kartą jam reikėję tvirti tvorą, ir jaunam žmogui, kuriam jis pavedė šį darbą, jis pasakė, kad imty neapdailintus nenulygintas lentas, jam nereikia švaraus darbo, nes už tai jis temokės tik pusantro dolerio.

Po valandėlės, praeidamas greta darbininko, jis pastebėjo, kad šis rūpestingai dailino lentas ir dirbo atsідėjęs. Tada jis pamane, kad pabaigęs tas žmogus panorėsiąs užmokescio daugiau negu pusantro dolerio, ir dar kartą jam pasakė, kad prikaltų lentas nedailintas, tokias, kokios jos yra, ir nuėjo sau. Jaunuolis visai nekreipė dėmesio į šį pasakymą ir savo darbą atliko taip gerai, kaip apskritai jį galima buvo atlikti.

Kai teisėjas vėl atėjo, jis visai piktai kreipėsi į darbininką:

— Aš tamstai sakiau, kad tvora būsianti apsodinta vynmedžiais ir uždengs jų lapais, man visai nesvarbu, kaip ji atrodys.

— Bet man svarbu, — buvo nustebinąs atsakymas.

— Kiek tamsta reikalaujji?

— Pusantro dolerio.

— Tai kam tamstai visas tas triušas, jei tamsta tuo daugiau neužsidirbai?

— Dėl paties darbo.

— Bet po vynmedžiais grubaus darbo būtų visai nesimatę!

— Bet aš būčiau žinojęs, kad po jais yra paslėptas blogas mano darbas.

Po dešimties metų teisėjas skirstė darbus didelių viešų rūmų statybai. "Tarp pasisiūlyusiųjų", pasakoja jis, "pamačiau ir savo tvoros tvėrėjo vardą. Atidaviau jam darbą ir jis po to pasidarė turtingas žmogus".

Jei savo sąžinei leisti spręsti apie savo darbą, nors ir labai menkas būtų atlyginimas, tikrąjį užmokestį vis tiek gausi koki nors kitu pavidalu. Net jei atlyginimas ir menkas: dėl savęs neturi išleisti iš savo rankų tokio darbo, apie kurį tegalėtum blogai atsiliepti.

Tavo rankų darbas neturi būti apsileidėlio darbas. Jei tu pasiuvai apdarą — skvernai ir sagos turi netrūkti. Jei padarei koki padargą, žiūrėk, kad būtų suključuota ten, kur reikia, kad būtų sunerta, kad vietoj stipraus sveiko medžio nebūtų įdėta prasto ir kad trūkumai nebūtų paslėpti dažais, kad plyšių nereiktų kitu užlopyti.

Trumpai: visa, ką darai, yra dalis tavo likimo. Jei darbas, kuris išeina iš tavo rankų palaikis, nesąžiningas, blogas, nuo to nukentčia tavo charakteris. Jei tavo darbai iš blogos medžiagos — tu pats esi iš blogos medžiagos. Mes — vieneta. Jei kas nors kurioje nors vietoje apsileidžia ir pradeda blogai dirbti, tai jo charakteris negali likti teisingas ir be dėmių. Žmogus, kuris dirba prie blogų medžiagų, kuris visą savo gyvenimą teikia blogą darbą, toks turi žinoti, kad jis, anaip-

Mūsų armijos, mūsų laivynas yra reikalingi daugiau šautuvų, daugiau amunicijos, daugiau maisto — daugiau kitokių karo reikmenų, kad priešus prie pergalės... ir jie yra reikalingi dabar!

Štai dėlko tamsta esate prašomas paremti šį Karo Paskolos Vajų, paremti — paremti 7-ją Karo Paskolą DABAR! Jūsų kariaunantis doleris reikalingas tuojau, apmokėjimui karo reikmenų — jūs turite atlikti savo dalį. Pirk Karo Bonus, — pirk extra! Ši kvota yra didesnė — Didžioji 7-toji Karo Bonų Paskola — iš dviejų sujungta į vieną. Atsiminkite, kada pirksi Karo Bonus, tamsta padarysi gerą investiciją. Jūs gausite kiekvieną centą su nušimčiais atgal. Taigi idėk daugiau savo pinigų į Karo Bonus!

Pirk daugiau Karo Bonų dabar — mūsų vyrai įdeda be galo didelį pasišventimą, kad laimėjus pergalę!

PIRK DIDESNIUS KARO BONUS DABAR —

DIDŽIAJAME SEPTINTAME KARO VAJUJE

tol, nėra teisingas žmogus, jis turi pastebėti, kad jo charakteris yra dėmių. Visą savo gyvenimą pardavinėti melą, siūlyti apgaulingas prekes, tiekti palaišką darbą — kiekviename žmoguje tat nuslopintų visą kas kilnu ir aukšta.

Pats sau tu neturi dirbti blogai, nes nuo to pasidarysi blogas; gali būti pražūtingai patrauktas žemyn.

Bičeris kartą pasakė, kad Ruskinio paskaitęs jis pasidaręs visai kitoks žmogus. Taip pat ir su tavimi, tik antraip — tu pasidarai kitoks žmogus, jei blogai dirbi savo darbą. Tu gi negali būti geras savo sieloje, būdamas blogas savo užsakytoju: visa, ką apleidi dirbdamas savo darbą, tave padaro ne vien silpnesnį, bet sugadina ir tavo charakterį. Jei nori būti tobulas ir teisingas žmogus, dirbdamas turi būti absoliutiškai teisingas.

"L-s"—O. S. M.

Gal Dar Nepareina į Tautos Namus Gražiausias Dvasinio Turinio Mėnesinis Laikraštis "ŽVAIGŽDĖ"

Tai ilgai nebelaikite! Mes nesistume ir neperšame "Žvaigždės", tik norime tiesą pabrėžti. Štai ji: "Kas pamėgino "Žvaigždę" vieneriems metams jau nebeori su ja skirtis! Šiuos žodžius nevienas iš skaitytojų pasakė.

"ŽVAIGŽDĖ"

Žinokite yra švč. Jėzaus širdies laikraštis! Tas vienas jau daug reiškia! Maldos Apaštalavimas kito ne nenori turėti, kadangi šis laikraštis VI-SUS M. A. narių reikalus aprūpina.

Jei norite būti šviesos ir Meilės sklaidėjais tai platinkite ir raginkite kitus skaityti 1944 metams

"ŽVAIGŽDĖ" metams — \$1.00; Jėzaus širdies Spalvuotas Paveikslas 50 centų; Maldos Apaštalavimo "ŽVAIGŽDĖ".

Ištatai — 50 centų.

Adresas:

ŽVAIGŽDĖS

Administracija,

488 E. Seventh St.,

So. Boston (27), Mass.

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS

Surinko ir išleido

Kun. P. M. Juras

Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštas odos viršelis; papuoštas lietuvišku kryžiumi. Paauskuota. Išoriniai puiki, patraukli, bet viduje dar gražesnė. Joje telpa 106 paveikslėliai. Daug jų paimti iš Mišiolio. Lietuvišku menu dabintų raidžių 22.

Evangelijos Sekmadieniams ir Bažnytinėms šventėms. Novėnu 12. Litanijų 16. Vainikų maldų (Karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (Vienos Liturgijos — maldos iš Mišiolio). Graudūs Verksmai. Arti šimto puslapių pašvęsta maldoms į švč. Sakramentą.

Nurodoma geri darbai, už kuriuos galima laimėti atlydus. Labai daug įvairių maldų su atlydais. Nurodoma gyvenimo pagrindai — atspausdinta visi Poteriai. Raidės aiškos ir įvairios. Kalba graži. Iš priežasties karo spausdinta nedaug. Paskubėkit įsigyti. Kaina — \$3.50. Rašyk:

DARBININKAS

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"Darbininko" Administracija,
Siunčiu \$..... ir prašau prisiųsti knyga(s)
DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS šiuo adresu:
Vardas ir Pavardė
Gatvė
Miestas ir Valstija

Užsiprenumerokite Įdomiausį Du kart savaitinį laikraštį "DARBININKĄ"

Laikraštis "Darbininkas" yra vienas rimčiausių ir geriausiai mėgstančių laikraščių, Amerikoje. Jis išeina du sykiu į savaitę — antradieniais ir penktadieniais.

"Darbininko" kaina metams \$4.00
Pusei metų 2.00
Įmant tik vieną numerį į savaitę, metams kaina \$2.00
Pusei metų 1.00

Užsiprenumeruodami money orderį ar čekį siųskite:—

DARBININKAS

366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Principijų bankietų darbas eina gerai. Ponia Kudarauskienė sako, kad visų trijų principijų bankietų ruošta sekasi. Ji pasiūmė daugiau užkviestųjų abiem bankietams. Ponia Brazauskienė ir Jakimavičienė taip pat pasiūmė daugiau užkviestųjų. Jų dar galima gauti "Darbininko" ofise, klebonijoje ir pas komisijas.

Kun. Jeskevičiaus bankieto komisija laiko susirinkimus trečiadieniais, po šv. Teresės novenos pamaldų.

Kunigo Bernatonio ir kun. Janušonio bankieto rengimo komisija susirenka penktadieniais, po vakarinių pamaldų.

Šv. Petro par. bažnyčioje, per visą šią savaitę vakarais, yra laikomos pamaldos, Dievo Kūno šventės iki ketvirtadienio.

Trečiadienį, prasidės trijų dienų pamaldos į Saldžiausią V. J. Širdį. Taip pat ir šv. Teresės novena. Šios Novenos intenci-

ja bus mūsų parapijos jaunimo gerovei. Melsimės, kad maži eity į katalikiškas mokyklas, ateity išsirikntų savo pašaukimą. Melsime mūsų kareiviams ir suaugusiems Dievo malonių.

Penktadienį įvyko procesija ir Intronizacijos pamaldos. Šeštadienį įvyks birželio mėnesio pamaldos.

Geg. 30 d., mirė, miesto ligoninėje, ilgai sirgusi Ieva Urbelionienė, 66 metų, gyv. 123 D St., paėjo Ziežmarių parapijos. Amerikoje pragyveno 45 metus. Paliko dukterį Marijoną. Palaidota birž. 1 d., iš šv. Petro par. bažnyčios, šv. Benedikto kapuose.

Tą pačią dieną, mirė, 4 mėnesius pasirgusi, Rožė Puškevičienė, 52 metų, gyv. 39 St. Margarets St., Dorchester, Mass. Paliko dvi diktterį ir sūnų. Palaidota iš šv. Petro par. bažnyčios birž. 2 d., 9 val. ryte., šv. Juozapo kapuose.

DIRBA PER ATOSTOGAS.

Geg. 31 d., grįžo iš Argentinos kun. Kazys Vengras, MIC. South Bostone viešėdamas pas savo tėvelius ir pažįstamus, Argentinos lietuvių klebonas darbuojasi. Penktadienį jis vedė šv. Valandą. Sekmadienį atlikė dvejus šv. mišias ir pasakė du pamokslus, salėje. Bažnyčioje atgiedojo Mišparus ir vadovavo Dievo Kūno procesijai. Trečiadienį, birželio 6 d., 7:30 jis pradės Triduum į Saldžiausią V. J. Širdį.

VAJUS NAUJAM NAMUI.

Tikėsi, ar ne! Vajus Jėzaus Nukryžiuoto Seselių naujam namui pirkti, Brocktone, tikrai sekmingas. Valio, kun. Abračiūnui, vajuos pirmininkui! Valio jo darbščiai komisijai! Valio visiems aukotojams.

Štai dar naujų prieglaudos rėmėjų, kurie aukoja:

Šv. Petro par. Moterų Merginų

P-lė Amelia Vallis,

Lietuvos Vyčių 17-tos kuopos veikli ir uoli narė-vytė. Rengiant L. Vyčių organo "Vyties" 30-ties metų sukakties jubiliejinį bankietą, kuris įvyks birželio - June 6, Hotel Touraine, Bostone, ji bus viena iš Priėmimo komisijos narių ir maloniai teiks suteikti visas reikalingas informacijas atvykusiems svečiams ir viešnioms.

Malonu čia pažymėti, kad panelė Amilia yra kilus iš skaitlingos lietuviškos šeimos. Jos tėveliai išaugino aštuonius vaikučius — keturias mergaites ir keturius sūnus. Trys jos broliai tarnauja Dėdės Samo karo tarnyboje. Ji gi dirba Navy Yard karo darbą ir pereinai metais, kaip buvo nuleidžiamas ir suteikiamas vardas naujai pastatytam laivui — LST. 1000 — ji buvo išrinkta iš darbininkių lo laivo krikšto ceremonijose, kaip Made of Honor. Dabartiniu laiku tas laivas tarnavo Okinawa salos invazijai.

Taigi, kurie turės garbės dalyvauti Vyčių bankiete, tie turės progos sutikti mūsų malonias ir patriotingas lietuvaite.

nų kareiviams remti skyrius — \$155.00.

Po \$100. — Kun. Jonas Skalandis su motinėle, Petras Kleponis su šeima — atminčiai brolio, brolienės ir giminaičių Kudrevičių, Grasilda Leleckienė — a. a. Lelecko, Pranas ir Ona Aukštikalniai.

\$60. — N. N.

Po \$50. — Adv. Jonas Grigalius su žmona, Marijona Lemežienė, N. N., Julė Burduolytė.

\$30. — Teresė Šeškunienė.

\$27. — Karolina Šejejkienė.

Po \$25. — Kongressmanas John MacCormack, White Fuel Corporation, Dr. J. Antanelis ir Ponia, Antanas Burbulis, Frank Whitkins, adv. Juozas ir Marijona Gailiai, Rokas ir Ponia Alšauskai — garbei savo sūnaus kareivio Alfonso, Mr. & Mrs. Hugal & family, Mr. & John Shiaulis ir Mrs. G. Posk (Poškienė).

Po \$20. — N. N. Gertruda Grabijolienė su dukra Antanina.

\$15. — Mr. & Mrs. Joseph Petchell.

Po \$10. — Kaz. Magd. Valadkevičiai, Ona Kybartienė, Agnė Zalaitė, Juoz. Marcinauskas, Ona Kulpinienė, Ursulė Tumienė, Juoz. Ona Guzevičiai, Leokadija Čekanauskaitė, J. Rimutis, Marė ir Pranciška Kleponytės, Mr. & Mrs. J. Plekavich, Adolph J. Namaksy, Amelija Paulauskienė ir šeima, Natalija Valentienė, Povilas Bušmanas, Pranciška ir Cecilija Petreikytės, Ignas ir Domicelė Mačiulaičiai, Juozas ir Marijona Uždaviniai, Petras ir Marijona Klikunai, Petronėlė Burbulis, Juozas ir Rožė Ruseckai, Barbora Kališienė, Jonas ir Evelina Šležai, Albinas Stefanija Nevierai — pirmiau yra aukavę.

Po \$5. — Kaz. ir Stasė Maneikiai, Salionė Preskenienė, Antanas Zardeckas, Adomas Aleksionas, Margaret Killon, Andrews Pinelis, Elzbieta Nanartavičienė, Mr. & Mrs. Frank Ta-

mošiūnai, Mr. & Mrs. Bronius Kontrimas, Ieva Valiunienė, Amelija Valytė, Ignas ir Antanina Tutkai, Juoz. Jankunavičiai, Birutė Gruodytė, Daunių šeima.

Po \$5. — Mrs. Daniel P. MacDonald, Ona Medvins, Vincentas ir Alena Kališiai, Antanas Šaparnis, Juozas Gečevičius, Albina Bucevičienė, Aleksandra Mikalionytė, Viktorija Kontautienė.

Po \$2. — Vincent Kanauskis, J. Palaima, Rožė Štundis, Domicelė Matulis, L. Strekaust, N. N.

Vienuolika žmonių aukavo po \$1.—

Ypatingą aciu tariame ponomis Palaimienei ir Žitskienei, kurios surinko po žmones \$70. Aciu visiems.

Šis Vajaus aprašymas buvo seniau parašytas. Vėliaus vajuos rezultatai tilps ketvirtadienio "Darbininke".

P-lė Patricia Žibutyte,

Lietuvos Vyčių rengiamo jubiliejinio bankieto viena iš išdiniškių, daug ir rūpestingai pasidarbavo, kad kuoplačiausiai paskleidotų bankieto tikietus. Ji viena per pusę šimto tikietų išplatino iš anksto. Bankiete tikimasi skaitlingos audiencijos.

Štai kaip gražiai kareiviai atsiliepią i laiškus:

Dear Fathers, Sisters and Parishioners,

I was happy and pleased to have received your letter a little while ago. It really was a morale builder and assured me, that we all are remembered at home. This is also my first letter to you, since I last visited you, almost 12 months ago. I subscribed to the "Darbininkas" a short time ago and also get the "Vytis", but they come about a month late, and are too far between, besides I don't find too much news in them. I think it is a fine idea, these letters to the ones in the service. And to me, I'm waiting for more letters, wich more fuller "Home front news", of the parish, and items of interest.

I thank the Sisters and girls of the parish, for their part in bringing this plan out and I'm eagerly awaiting your next letter.

Please excuse this penmanship as I am writing on my cot and lack proper utensils such as a table and a typewriter.

Now I shall endeavor to explain this stationary if this is any questions.

I am now a Carpenter's mate 3/c, a third class petty officer, and since I left the state last July, have been stationed on Oahu, Territory of Hawaii, till a few months ago. Now I am attached to the Fourth Marine Division, hence this stationary. In my 27 months in the service I have had the opportunity to train with both the Army and the Marines, and have lived in both atmospheres and environments, and now although I'm still a Sea Bee, I wear the Gyrene khaki uniform on liber-

On Oahu, I played played Solo clarinet for the battalion band. I played in High School, but only now I can show results, being now able to read music fluently; all I need is practice.

My health is good, I'm not being underfed or overworked and all's well in general.

I'm still in there fighting the good fight, and now I'll close. Waiting for you next letter, I'm gratefully remembering you all in my prayers and works, God Bless you all,

Ernest B. Naudziunas C.M. 3/c

DIKTATUROS ŠALININKŲ SUSIRINKIMAS

Geg. 27 d., Municipal Building salėje lietuviški raudonojo diktatoriaus garbintojai turėjo kaž kokią iš visos Naujos Anglijos "sojuzą", o vėliau viešą parengimą, kuriame dalyvavo apie 125 asmenys.

Vedėju, vietoje įprastų "profesoriaus" ar "tėvo" Antano, buvo "dėdė" Petras Šimonis. Čia tai jau padaryta stambus "perversmas".

Kaip paprastai, iš jų garsintų "big shots" kalbėtojų išskiriant "Laisvės" zecerį nei vienas nepasirodė. Vietoje CIO viršininko Salerno, kelis žodžius tarė jo sekretorius. Unitaro Rev. Fritchman ne tik ant estrados nebuvo, bet vedėjas nei publikoje jo nerado, nors prašė atsiliepti. (Prastas magikas).

Kongressmonas J. W. McCormack prisiuntė pranešimą, kad jis "too busy" ir negalys atvykti. Harmonijos kvartetas savo dalį labai neharmoningai užbaigė.

Geriausia programos dalis buvo berniukas iš Worcesterio, kurs padainavo, padeklamavo ir pianu paskambino.

Galop kalbėjo, jų dienraščio zeceris Solomskas iš Brooklyno, kuris jų laikomas dideliu orakulu. Kalbėjo tokiomis argumentais, kurie tikty tik "kindergartenio" vaikams nubovyti. Kar-tojo tą seną "garnio pasaką" kaip Lietuvos žmonės "nusibal-savę" įstoti i rusų vergiją, kur nei laisvo žodžio, nei rašto nei duonos žmonės neturi. Tarytum, pajuokdamas savo klausytojų žemą mentališkumą šaukė: "Žiūrėkite, kokia dabar Lietuva didelė, nuo Berlyno iki Persijos iki šiaurės Poliaus". Girdi, kai kas gzdinaš lietuvius Sibiru, o tas Sibiras nesąs toks bairus, nes girdi Kalmukai (kurie urvuose gyvena) ir kiti sibiriečiai prisijunčia Lietuvon mašinu, arklių. (Tik kalbėtojas nepasakė kodėl nei jis, nei Bimba, bei kiti jų pasekėjai niekad nebandė ne tik Sibirian vykti ir pačion Rusijon nei vienos ekskur-

Kun. V. Puidokas,

Lietuvos Vyčių Centro valdybos Dvasios Vadas, birželio 6, Hotel Touraine, Bostone, tars savo žodį jaunimui - vyčiams. Energingas Dvasios Vadas yra didelis Vyčių rėmėjas: Jis ir šio bankieto proga išleidinimui padidintos "Vyties", laidos lėšoms padengti išjo ir kun. P. Juraičio globojamo fondo skiria finansinę stambiają paramą.

sijos nepadare po revoliucijos). Beveik per visą savo kalbą garbino Rusiją, jos armiją. Girdi, kuomet Amerika ir Anglija išlaisvino tik Belgiją, Prancūziją, Olandiją, tai Rusija "išlaisvins" net šešias šalis. Tik nepasakė, kad Rusija tas šalis sau ir pasilaikė.

Ryškiai ir tvirtai apibudino juodojo ir rudojo, diktatoriaus Mussolini'o ir Hitlerio, galą, bet nutylėjo, kad jis ir jo pasekėjai garbina ir darbuojasi diktatoriui, kuris buvo su Hitleriu padarys "krauju sucementuota vienybę", kuri buvo nukreipta prieš demokratines šalis, ir kuris dar palaiko gerus santykius su kitu dar likusiu geltonuoju diktatorium, su kuriuom mūsų šalis veda žiaurią kovą.

Diktatorių bei gengsterių valdymo gadynė eina prie galo. Ar ne laikas būtų ir mūsų šaliai garbintojams apsižiūrėti ir pakiešti gaires, kad neatsidurtų nacių ir fašistų padėtyje — likti be diktatoriaus. Rap.

Pabalčio Tautų Progarama Kariškiams

Geg. 30, populiariame Newbury Club (USO) buvo Pabalčio tautų (Lietuvos, Estijos ir Latvijos) vakaras. Tokie vakarai paskirti visoms United Nations tautoms. Minimą vakarą tų tautų moterys - merginos savo tautiniuose kostiumuose vaišino kariškius, kurie beveik visi buvo kovų veteranai, nes jų krūtines puosė spalvuoti kaspinėliai su žvaigždėmis, savo taotos skanėšiais ir pademonstravo savo dainas muziką ir šo-

ŠTAI JUMS DARBAS ARTI PRIE NAMŲ!

Reikalinga moterų ir merginų, dirbti skalbykloje (laundry). Patyrimas nereikalingas. Darbas pastovus, sąlygos geros. Atsišaukite tuojau:

Crown Coat & Apron Supply Co., Inc.

39 Damrell St., (Arti Andrew Square) So. Boston, Mass.

Užsisakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.

Kainos prieizamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington Mass. Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

kiaus. Latvių moterų grupė padainavo, savo liaudies daineles, estų akordionistė Kolka pagrojo, estų muzikos kūrėniaus, o lietuvių jaunamiečių Tautinių šokių grupės didesnės mergaitės, vadovaujant mok. p. Onai Ivaškienei, puikiai pašoko: Kalvelj, Kupolj, Kubilj, Jonkelj, Suktinj ir padainavo "Kas Subatos Vakarėlj". Lietuvių buvo ryškiausia programos dalis. Iš lietuvių priėmėjomis (hostesses) buvo p-lės Grendelytė, kuri ir programą vedė, ir mokytojos Jurėnaitės. Jos (ar jų mamytės) buvo prikepusios visokių pyragaičių. Buvo ir lietuviškų sūrių, kuriais labai gardžiausi skaitlingai susirinkę kariškiai. Jų tarpe buvo ir vienas lietuvis jūreivis Rudaitis iš Hoosic, N. Y. Prie šio parengimo darbavosi ir Dr. Pr. Galinis. Buvo atsilankęs ir Lietuvos Garbės Konsulas adv. A. Šalna ir latvių ir estų darbuotojai. Rap.

Remkite tuos profesionalus ir biznierių, kurie savo skelbimais remia "Darbininką".

ĮVAIRUS SKELBIMAI

PARSIDUODA 2-jų šeimynų namas su 7-7 kambarius. Geram stovyje, su visais improvements, 2 pečiai, steam-heat, storm windows, hard floors. 8,700 pėdų žemės, Atsišaukite "Darbininke" SOU 2680. (12)

REIKALINGA darbininkas kepti lietuvišką duoną taigpi turi mokėti kepti ir rolls. Valandos pagal susitarimo. Į savaitę reikia dirbti 48 valandas. Alga — \$55.00 į savaitę. Darbas pastovus — dabar ir po karo. Atsišaukite laišku ar asmeniai: Mr. J. Tamašauskas, 8 Ames St., Lowell, Mass. (4-22)

PARSIDUODA 3 šeimynų namas, 74 Dix St., Dorchester, Mass., po 6 kambarius. Vėsi moderniški įrengimai. Atsišaukite pas M. Mockapetrij, 385 Park St., Dorchester, Mass. ant 3 lubų. (4-8-11)

Factory to you
Monuments \$85.00 up
Markers 32.00 up
All lettering and delivery anywhere in New England
Write for catalog
Memorial Granite Co., Inc.
159 Hancock Street
Quincy, Mass.

GRABORIAI
S. Barasevičius ir Sūnus
MOTERIS PAGELBININKA
Lietuvių Graborius ir Balsamuotojas
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 2590
Sinaus gyvenamoji vieta — 838 Dorchester Ave.
Tel. COLUMBIA 2637

CASPER
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laldotavių Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermainis Dykal
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graborius ir Balsamuotojas
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia Šermainis Dykal
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
SOU Boston 2609

Pristatome Vyną, Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus, įvairių vynų ir tonikų. Šiuos gėrimus pristatome į namus: vestuvėms, krikštynoms, parrėms ir piknikams. Skubus patarnavimas. Šaukite:

BORIS BEVERAGE CO.

J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai
220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra

SOUTH BOSTON CAFE

VINCAS BALUKONIS,

Savininkas

Pagamina gerus lietuviškų pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.

258 West Broadway, South Boston, Mass.

Tel. SOU. 4645
A New Style For Spring
Take advantage of CASPER'S morning SPECIAL \$10.

Soft, Cream-Oil Permanent \$8. Includes shampoo, Cutting and Individual hair Style.
Special from 8:30 A. M. to 10:30 A. M.
Other permanents from \$5. to \$50.
Luxurious Waves Set While You Relax in Glamorous Surroundings.

at
CASPER'S BEAUTY SALON
738 E. Broadway,
South Boston, Mass.

Experienced Manicurist always present
No Appointment Necessary
Hours 8:30 to 5. Open Thursday Evenings

Take Years From Your Looks.
Face looks younger when framed in the soft appealing Permanent Wave.

Literatūros Skyrius

Veda — Antanas Vaičiulaitis

GILUSIS POETO BALSAS

Apie J. K. Aleksandravičiaus Lyriką

Per paskutinius penkiasdešimt metų lietuvių poezija perėjo tris didelius etapas.

Pirmąjį buvo įprasta vadinti maironiniu laikotarpiu. Maironis, iškėlęs lietuvių lyriką į aukštas viršūnes, buvo tautinio atgimimo ir patriotinės poezijos stambiausias šulas. Jis savo dainos sparnais žadino ir nešė visą tautą į laisvės aušrą, ir tauta klausė jo balso, pamilo savo poetą.

Antrasis laikotarpis buvo lyg ir savotiška reakcija prieš patriotinius aidus mūsų literatūroje. Dabar poetai atsigręžė į individą, į psichologinius aspektus, į formas problemas. Tą pomaironinės lyrikos srovę, nors ji buvo labai šakota ir nesuimama į siauras vėžes, vis dėlto galėtume pavadinti individualistinės lyrikos žydėjimu lietuvių literatūroje. Čia rastume tokius poetus kaip V. Mykolaitis - Putinas, Faustas Kirša, Balys Sruoga ar Kazys Binkis. Iš šios kartos išsiskyręs buvo Petras Vaičiūnas, kurio eilėse esama daugiau patriotinių ir visuomeninių temų.

Galop eina paskiausioji mūsų poetų generacija, kuriai priklauso toki žymūs jaunieji poetai kaip Bernardas Brazdžionis, A. Miškinis, Kazys Boruta ir Kossu - Aleksandravičius, dar nasirašęs J. Aiščio vardu. Visi jie pradėjo rodytis jau gerokai po D. Karo ir sau tvirtas pozicijas mūsų lyrikoje laimėjo per paskutinius dešimt metų. Iš jų vieni buvo individualistinės poezijos mėgėjai, kiti atsidėjo tautinėms, religinėms ar visuomeninėms temoms.

J. Aistis — Aleksandravičiaus gimimo yra suvalkietis, bet nuo pat mažumės gyveno Rumšiškėse. Jo tėvai buvo vargo žmonės, tad ir mūsų poeto kelias nebuvo lengvas. Mažas jis buvo kelis sykius marinamas, bet liko gyvas, džiaugėsi pievų gėlytėmis, Nemunu, kuris nešė ledus, grožėjosi apylinkių šilais ir klausėsi pasakų kurias tėvo pirkioje sekdamas susirinkę žmonės. Taip jis augo, kol atsikėlė į didelį Kauno miestą. Čia mokėsi gimnazijoje, lankė universitetą ir gavo nežymią tarnybėlę banke.

Paskutinius kelerius metus J. Aistis - Aleksandravičius gyveno Prancūzijoje, studijuodamas prancūzų literatūrą ir rašydamas mokslinį veikalą, už kurį gavo daktaro laipsnį Grenoblio universitete. Ten jį užgriuvo Lietuvos nelai-

mės — bolševikų įsibriovimas, tautiečių persekiojimai, žudymai ir trėmimai, vokiečių okupacija. Likęs vienas tarp svetimų žmonių, atskirtas nuo gimtosios žemės, jis skaudžiai perkentė didžiąją mūsų tėvynės tragediją, — ir tų pergyvenimų dalis atsispindė jo eilių rinkinyje — „Be Tėvynės Brangios“.

Ligi šiolei J. Aistis - Aleksandravičius yra išleides šias savo lyrikos knygas: „Eilėraščiai“, „Imago Mortis“, „Intymios giesmės“, „Užgesę chimeros akys“ ir „Poezija“. Paskutinioji, turinti arti 400 puslapių, apima visą ankstesnę poeto kūrybą, kuri buvo pasirodžius minėtuose veikaluose.

Šiais savo rinkiniais autorius garsėjo kaip puikus formos meistras ir kaip gilus individualistinės lyrikos atstovas. Dažnai savo eilėse jis vedė į pasakų, burtų, svajonių karalystę, į senus laikus, arba taip atidžiai, su tokia šiluma žvelgdavo į pavasario žiedus, pro sniegą prasikišančią gėlytę, upelių čiuroleni-

ma, į mėlynus linų plotus, šilę ant žemės gulinčius žagarėlius, debesų baltas viršūnes ir kalnų keteras, į kurias įsižiūrėjęs, svajono apie tolimą tėvų kraštą.

Buvo tai ne tiek kasdieninis gyvenimas, bet tartum kokia pasaka, kerėjimas, kur atgijo mūsų liaudies dainų, pasakų atgarsiai, kur į mėlynas padanges kilo senųjų laikų pilys, o kartais nuaidėjo ir juokas, kaip tam eilėrašty apie karalių ir jo šunį.

Bet šis pasakų, legendų ir padavimų pasaulis idomiai jungiamas su artima mūsų aplinka, ir tai sudaro antrą būdingą J. K. Aleksandravičiaus poezijos bruožą. Jis su dideliu pažinimu ir su meile stebi gamtą, žmones, net paprasčiausią žolytę. Jis pastebi paprastas mūsų moteris kaimietes, ir mato tokių spalvų ir šviesos mirgėjimų, kokių šiaip akis niekad nepastebės. Jis regi, kaip raudonos riešutas pro sniegą pražysta, kaip menkas žolelės diegas pakelia silpną galvutę į saulę. Jis girdi pušų šneka, graudų piemens ragelį vakare.

Iš visų tų dalykų jis kūrė stiprius vaizdus, sugestyvius ir nuotaikingus, kaip šie:

Šilainė

Vėliakos peizašą ūkana apvilko,
O norėjau, troškau visą jį apimt —
Buvo atsimerkęs žydro lino šilkas,
Buvo praregėjęs ilgisio akim.

Atmenu aš kartą, o seniai tai buvo,
Kai vyresnis brolis ėjo iš namų,
Kai mama šilainę škaplieriuosna siuvo,
Kai ramino — guodė žodžiu neramiu.

Argi daug šilainės škaplieriu paimsi?
Argi ten, už marių, bus tau jos gana?
Bet prie širdžiai jausi, ir tau bus jau linksma:
Tu su ja atmsi brolių ir mane.

Taip ir aš norėjau pasiimt šilainės
Arba lino žiedą iš plizašo to.
Kažin kur mūs dienos šunkeliais nueina;
Ūkanų prarytos neatsikartios.

O jas taip norėjau škaplieriu įsiūti
Ir nešiot lig karsto prie gyvos širdies.
Užpustys daržely sniegas žalią rūtą,
O plentu vežimas naktį nudardės...

Betgi tu paliksi, tu, pilka šilainė,
Škaplieriu motulės andai įsiūta!
Su tavim atmsiu žiogrelius ir dainą
Ir jauniausią sesę, laistančią rūtas.

J. K. Aleksandravičius-Aistis

Sūnui

Apsiniaukė dangus ilgėsiu ir ašaromis.
Kurčia tyla tarp keturių sienų gludi.
Apsigaukęs sekmadienis iškilmių skaromis,
Bet siela be tavęs, nyksta, blanksta, liūdi.

Be tavęs ir pavasario alyvos nublankę.
Ir lelijų nusigandę baltos taurės.
Į mano vienišos širdį svečiai atsilankę —
Nusivylimai, kaip grubūs vėjai šiaurės.

Be tavęs — tragedijos. Visas pasaulis tuščias.
Žiedai virsta lyg kapų paminklai niūrūs!
O, Dieve! Kokios dieneles tamsios, nykios, rūšios;

Mūs laimę sudaužė — plačios, plačios jūros.
Marija Aukštaitė.

Pažaislio vienuolynas, Lietuvos meno religinė pažiba. Sulig vėliausių pranešimų Pažaislio išliko karo audros nepaliestas.

Toli balti laivai liūliavo mariomis...

Arba:
Ir tarytum laužo žarijas būt žarstę
Rūščiais veidais susėdę milžinai...

Dėl šitų gamtos detalių, dėl tų smulkiai pastebėtų atspalvių, dėl mokėjimo visa tai gyvai supinti su mūsų tautosakos, dainos ar pasakos palikimu J. K. Aleksandravičiaus poezija, būdama stipriai individualistinė, vis tiek mums yra taip sava, artima, lietuviška, nes iš jos dvelkia toji pat dvasia, kuri gaivino ir mūsų tėvų bei protėvių legendas ir padavimus. Joje, toje lyrikoje, pamatome mūsų girias ir upes, išgirstame mūsų medžių ošimą, regime mūsų seses ir sengalves motinėles, klausomės jų širdies balso.

Paimkime tokią „Šilainę“: kaip tame eilėraštyje viskas sava, lietuviška! Kitur gi vargiai ar bėra tokios tradicijos — išeinančiam į pasaulį vaikui įduoti savo tėviškei žemės žiupsnį, įsiūti ją škaplieriuosna, kad sūnus už jūrų marių, svetimuose kraštuose, prie savo širdies jaustų tą žemę, kurioj jis mažas išaugo ir kurios menka saujelė užbers jam akis kaž kur toli, tarp svetimų žmonių, pagudodos ieškojimas, savo be brolių ir seserų. Toki papročiai, kaip „Šilainėje“, kartą, puolęs prie krymšų lietuvių papročių, — žiaurus, yra maldavęs lietuvis ar lietuvis. Tiesa, tas šauksmas čia poeto yra įmūsų poetas. Tuos lietuviškuosius pėdsakus, lyra-

Lopšinė

Tu mik, o sapne tau drugeliai sapnuosis
Ir sparneliais lengvais tave mariomis neš.
Tu mik, nebijok — aš tave palinguosiu
Ir pernakt naktuzėlę budėsiu čia aš.

Žiūrėk, kaip ten vyšnios ir obelys miega,
Kaip sidabro akim praregėjo naktis.
Atjos karaliūnas per kvepiantį sniegą —
Jam veja ir takai obelių nusnigti.

Padangėm skrajosi, sietyną pasieksi...
Karaliūnas tau naktį atneš dovanų:
Atneš jis tau visa, o visa, ką mėgsti —
Tau lėlių, saldumynų, margų kaspinių...

Mane tu matysi vis budint, liūliuojant,
Nerimaujant per naktį ir laukiant tavęs.
O bus ten tau miela žiūrėt, kai po kojų
Karaliūnui tarnai baltą žirgą atves.

Užsės karaliūnas, reikės vėl jam joti
Ir kovot kažkur su piktais slibiniais.
O tu jen džiaugsminga žvaigždėtame plote
Drugelius bevaldysi šilkų kaspiniais.

Ištįsus aušrinės rausviems spindulėliams,
Vienu jų tu parsluoksi linksmutė namo —
Matysi vėl obelis žydingi ir lėlė,
Kurį tau karaliūnas šįnakt dovanos.

J. K. Aleksandravičius-Aistis

Antai Tenai

Antai tenai ant vakaro raudono
Vaidenašį man Kristus dyvainai:
Ir rankos, kojos, ir atvertos šonas,
Ir tie Jo erkščėiuoti smilkiniai...

Ir, rodos, klausia: — Ar mane pažįsti?
Ar žinomas tau kelias ir tiesa? —
O taip, Tu mano Viešpats, Jėzus Kristus,
Ir aš anku tavo akių šviesa.

Tikiu, o Viešpatie, tiktai padėki man,
Padėki netikėjime manam!
Tau yra žinomas krūtinės rėksmas,
Jisai Tau yra žinomas vienam.

Mane čionai nusnigo ir nulijo,
Aš nuvargau pasauly ir giesmėj.
Norėjau pamatyt Tave Mesiją,
Bet gal tepamatysiu tik teisme.

Kad dar ateitumei mus čia paguosti,
Kad dar ateitum paguosti mus
Į šitą prakeiktą ir klaių miestą,
Į šituos šlykščius nuodėmės namus:

Dėl ko gi mus, o Viešpatie, apleidai?
Dėl ko gi Tu mūsų vėl neatlankai?
Mes pasiilgom Tavo lėto veido,
Mes — tie prakeiktieji Ievos vaikai.

Ateik, o atlankyk pirma nei teisi!
Paklydome, surizgo mūs keliai...
Sakyk, o Viešpatie, ar Tu ateisi?!
Apsiverkė Kristus — tyliai, tyliai...

J. K. Aleksandravičius-Aistis

mūsų žmonių balsą rastume ir „Antai tenai“, kur žvelgiama į Jėzų Kristų, yra toji pati, kaip mūsų pasivaidenusį raudoname sauleidžių danguje. Tai graudus nusiskundimas, pagudodos ieškojimas, savo kaltybės išvydimas. Tai tasai šauksmas, kuriuo ne yra grynai mūsų krašto, mūsų lietuvių papročių, — žiaurus, yra maldavęs lietuvis ar lietuvis. Tiesa, tas šauksmas čia poeto yra įmūsų poetas. Tuos lietuviškuosius pėdsakus, lyra-

lietuvis artojas nepasieks, bet jausmas, visa dvasia, yra toji pati, kaip mūsų motės, kaip mūsų tėčio kuklijoje, bet nuoširdžioje maldoje.

Arba vėl: su koku švelnumu, su kokia meile prabylama „Lopšinėje!“ Poetas kalba apie drugelius, bemiegančias vyšnias ir obelis, apie naktį, žiurinę sidabrines akis, apie aušrinės rausvus spindulėlius. Visą tą grožybę jis gieda tam mažam kūdikėliui, tai „lėlei“ — ir gieda tokiu mielu, tokiu nuoširdžiu balsu, kad mūsų ausyse atsiliepia seniai, seniai gir-

dėti lopšinės žodžiai, kuriuos niūniavo motina lietuvi: „Užmik, užmik, mažas vaike...“

Taip dainos burtuose susipina paprastos lietuvių ir poeto žavūs balsai.

Ypač buvo įsigilinęs J. K. Aleksandravičius į savo paties širdies balsą, į žmogaus buitės sielvartą, į sunkių ir beviltiškų dienų bėgimą, į visą gyvenimo didžiulę ir skaudžią mislą. Jis šią gaidą pagavo ir išdainavo su tokiu atvirumu ir tragiškumu, kad ne vienas yra taręs sau: „Tai krauju rašyta. Poetas atvėrė savo širdies žaizdas, savo slapčiausias mintis, savo tokius tykius džiaugsmus, — ir visa tai dainavo švelniu žodžiu, subtiliaisiais atspalviais, kurie skaitytoją nuteikė, kaip kokia muzika.“

Rinkinyje „Be Tėvynės Brangios“ matome poetą naujame savo poezijos pasisukime: čia pirmoje vietoje stovi ne jįsai pats ir jo sielvartas, bet jo tėvų žemė, brangi ir amžina Lietuva, kurios tragedija ir iškentėti vargai jam yra vertesni už didžiausius pasaulio turtus. Jis mato savo tėvynę parbloktą, paniekintą, krauju pasruvusią. Jis mato persekiojimus, tremiamus žmones, mato jų visų kančią ir drauge su jais kenčia: tautiečių skausmai yra poeto skausmai. tautos nedalia yra jo paties nedalia. Vienok jisai, nors būdamas toli nuo savo šalies, pasiilkęs vienas tarp svetimų žmonių ir tų aukštų Alpių kalnų, nenuleidžia rankų, nepameta tikėjimo šviesia ateitimi, ir tuo būdu yra tautos geresnio rytojaus, tautos kovų ir laisvės dainininkas. Šalia šių tautinių ir patriotinių eilių, naujame rinkinyje galime rasti keletą eilėraščių individualinio pobūdžio. („Mano motinos legenda“, „Sv. Sebastijonas“).

Tokia dvasia yra parašyta „Be Tėvynės Brangios“ knyga. Yra tai skaidrus tėvų žemės ilgisio, jos kančių, kovų ir tikėjimo kūrinys, kuris savo žodžio galia pranašauja mums amžiną tėvynę, lygią lygių tautų šeimoje. Regėdamas šį ateities paveikslą, poetas šiandien iš tolybės savo širdies giliuosius troškimus, kaip kokius sargytos riterius, siunčia į gimtąją žemę ir liepia ją saugoti ligi „pačios paskutinės laikų pabaigos“.

A. Vaičiulaitis.

Ant melsvų ežero bangų laivelis supas be irklų, o tu sėdėjai prie manęs ir skynei vandens lūljas... Praslinko metai keleri, ir vėl buvo naktis tyli. Laivelis supas be irklų, ir man vienai taip neramu...

**GIVE NOW...
GIVE MORE** **KEEP YOUR
RED CROSS
AT HIS SIDE**